



EGIPTE SAJUNGININKAI ATMUŠĖ VOKIEČIUS

J. VALSTYBIŲ IR BRITŲ KARO JĖGOS PRIEŠINASI NACIAM ALAMEIN FRONTE

Sajungininkų kariuomenė sunaikino dvi italų divizijas, padegė aerodromus

KAIRAS, Egiptas, rugs. 1 d. — Himeimat srityje vakar vokiečiai įsiveržė 8 mylias, bet sąjungininkų kariuomenė šandien išvijo vokiečius į ankstyvesnes pozicijas. Kovoje prieš vokiečius dalyvauja J.A.Valstybių sausumos kariuomenės daliniai, oficialiai paskelbė sąjungininkai.

KAIRAS, Egiptas, rugs. 1 d. — Vokiečiai prasiveržė pro britų minų laukus ir paėmė 8 mylias britų gintos teritorijos, skelbia britų karą pranešimas. Vokiečiai vakar pradėjo puolimą Himeimat kryptimi, kur jiems pavyko prasilausti.

Italų ir vokiečių kariuomenės daliniai pradėjo veržtis prieš paties Alamein, centro fronte, bet čia jie buvo visiškai sulaukyti. Britų kariuomenės daliniai sunaikino daug prieš tankų ir išžudė šimtus puolančių nacių. Sunaikino 2 italų divizijas.

Pietinėje Alamein fronto dalyje britai įleido vokiečių šarvuotas divizijas į minų laukus, o vėliau pradėjo jas pulti artilerija ir aviacija. Britams pavyko sunaikinti daug vokiečių tankų prie pačios Katara dykumos.

Karo vadovybės pranešimas sako, kad Egipto kovose ore ir sausumoje priešams pastoja kelią ne tik britų kariuomenė, bet ir J.A.Valstybių karą daliniai. Pranešimas nepadėjo kokios Amerikos kariuomenės dalys padeda britams kovoti sausumoje.

Manoma, kad dabartiniu metu dykumoje eina kovos tarp

svarbiausių britų ir vokiečių kariuomenės dalių. Prasiveržus naciams pro minų užstus laukus, jiems tenka susidurti su britų tankais ir pėstininkais.

Dieną ir naktį Amerikos ir britų aviacija be sustojimo puolia vokiečius pačiame fronte. Smarkiai nukentėjo vokiečių kariuomenės daliniai, kurie buvo netolimose užfrontėje.

Patirta, kad gen. Rommel sutraukė geriausias savo divizijas į prysakines fronto linijas. 90-tai vokiečių divizijai įsakė naktį priartėti prie fronto, kad sekančią dieną galėtų pulti. Britai buvo pasiruošę sutikti priešą.

Vokiečiai neskelbia, jog Egipte pradėta senai rengtoji ofensyva, bet britai neabejoja, jog ši kartą vyks sprendžiamieji mušiai dėl Egipto ir Afrikos likimo.

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 1 d. — Vokiečių karą vadovybė paskelbė, kad jiems pavyko vykusiai bombarduoti Amerikos ir britų aerodromus Egipto fronte. Vokiečiai sunaikino daug žemė stovėjusių orlaivių ir sukėlė didelių gaisrų.

VOKIEČIŲ KARIUOMENĖ ARTEJA PRIE STALINGRADO, PRIPAŽISTA RUSAI

Rumunijos kareiviai atėmė iš rusų Anapa uostą, tikrai 30 mylių nuo Novorosijsko

MASKVA, Rusija, rugs. 1 d. — Vokiečiai pralaužė sovietų frontą į pietus nuo Stalingrado ir pasiekė paties miesto apsaugas, skelbia sovietų spauda.

Rusams pavyko sunaikinti 40 nacių tankų ir užmušti 2,000 vokiečių, bet jie žengia pirmyn.

Kotelnikovo srityje sovietų dalinys išmušė 400 vokiečių, bet buvo priverstas aplėsti laikomas pozicijas. Krašnodaro srity rusų kavalerija atėmė vieną kaimą iš nacių.

Dono srityje siaučia karštis

MASKVA, Rusija, rugs. 1 d. — Dono srityje siaučia didelis karštis, kuris kenkia abiem kovojančiom pusėm.

Ne tik rusai, bet ir vokiečiai turi aprūpinti vandeniu kovojančius dalinius.

Kai kurie Dono srities upeliai visiškai išdžiūvo. Karštis nepaliauja dieną ir naktį.

Naciai artėja prie Novorosijsko

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 1 d. — Rumunijos kariuomenė paėmė Anapą, svarbų sovie-

tų uostą Juodosios jūros pakraštį, skelbia vokiečių štabo pranešimas.

Dabartiniu metu ašies kariuomenė randasi tikrai 30 mylių atstumoje nuo Novorosijsko, pačio svarbiausio sovietų uosto Kaukazo pašlaitėse. Sovietų jūros ir sausumos kariuomenės labai atkakliai gina visą Novorosijsko sritį, skelbia naciai.

Hitleris prašo šiltų drabužių

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 1 d. — Vakarietiškų kareivių ir Vokietijos gyventojų ir prašė aukoti kariuomenei šiltus drabužius.

Aš jau dešimtą kartą kreipiuosi į vokiečių tautą prašydamas paramos, bet ši kartą aukos privalo būti žymiai gausingesnės.

Kiekvienas vokiečių jau padarė didelių pasiaukojimų, bet vokiečių kariuomenė atnešė dar daugiau aukų, todėl kiekvienas privalo jai duoti šiltus drabužius, sako Hitleris.

Galingi britų aviacijos daliniai bombardavo šiaurės Prancūzijoje esančius vokiečius.

Japonai rengiasi pulti Rusiją

WASHINGTON, D. C., rugs. 1 d. — Japonijos užsienio ministerio atsistatydinimas sulžė labai gyvų komentarų valdžios pareigūnų tarpe.

Manoma, kad japonai rengiasi pulti sovietų Rusiją, todėl ir pašalino asmenį, kuris pradėjo derybas su sovietais.

Nors Togo žmėna yra vokiečiai, bet jis nenorėjo leisti vokiečiams kištis į japonų užimtas teritorijas. Manoma, kad Tojo dirbs glaudžiau su naciomis.

Teisia baltųjų vergių pirklius

CLEVELAND, rugs. 1 d. — Teisėjas Em. B. Freed šandien nuteisė du vyrus, kurie vedė baltųjų vergių prekybą Pittsburgh, Wheeling ir Akron srityse.

Vienas nuteistasis gavo du metus kalėjimo, o antram paskirta 30 mėnesių.

Jie verbavo jaunas merginas ir siuntinėjo į karą pramonės sritis.

Lenkai tęsia kovą prieš vokiečius

LONDONAS, rugs. 1 d. — Lenkų premjeras Sikorski pareiškė, kad lenkai po trijų karą metų tęsia kovą prieš vokiečius ne tikai įvairiuose frontuose, bet ir pačioje Lenkijoje.

Churchill pasakė kalbą, kurioje gyrė lenkų pasipriešinimą naciams ir džiaugėsi, kad lenkai kovoja sąjungininkų pusėje.

Vokiečiai paskelbė, kad 2 milijonai belaisvių ir darbininkų dirba Vokietijos pramonėje ir laukuose.

Rugs. 25 dieną Californijos teismas spyrė Harry Bridges bylą. Valstybės gynėjas pareikalavo išsiųsti Bridges, nes jis priklauso komunistų partijai.

Švedijoje sudegė Marma laivų statybos dirbtuvės. Gaisras buvo didelis, o jo priežastys nežinomos.

Kongreso nariai ruošia įstatymus, kurie leis kareiviams dalyvauti balsavimuose ir atleis juos nuo pašalvės mokesčių.

Japonų aerodromai liepsnoja

SAJUNGININKŲ ŠTABAS, Australija, rugs. 1 d. — Sąjun-

Prezidentas Kalba Per Radiją



Prezidentas Rooseveltas dedikuoja Bethesda (Md.) laivyno ligoninę, kuriai jis asmeniškai padėjo planus paruošti, sutriuškinti Vokietijos, Italijos ir Japonijos tirynų.

ATSISTATYDINO JAPONIJOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS ŠIGENORI TOGO

Bombarduoja japonų karą bazes N. Ginėjoj, naikina Milne įlankoj užsilikusį priešą

TOKIJO, Japonija, rugs. 1 d. — Japonijos užsienio reikalų ministeris Šigenori Togo dėl asmeniško sumetimų atsistatydino nuo savo pareigų, skelbia japonų radijas.

Japonijos imperatorius įgailojo premjerą Tojo eiti užsienio ministerio pareigas. Dabartiniu metu Tojo yra premjeru, karą ministru, vidaus ministru ir turės tvarkyti užsienio ministeriją.

Naikina japonus Milne įlankoj

SAJUNGININKŲ ŠTABAS, Australija, rugs. 1 d. — Australijos kariuomenė ir Amerikos aviacija baigia naikinti Milne įlankoje išlipusius japonus, skelbia gen. MacArthur štabas.

Japonų dauguma tapo visiška išnaikinta, bet pačiame Milne įlankos iškišulyje dar yra užsilikusios japonų grupės.

Japonai yra puolami iš visų pusių: jūros, girių ir padangių.

Japonų aerodromai liepsnoja

SAJUNGININKŲ ŠTABAS, Australija, rugs. 1 d. — Sąjun-

Vėliausios Naujienos

— Dono srityje sovietų armija persikėlė per Doną ir įsiveržė vokiečių kariuomenės užfrontė.

— Šiaurės Airijoj atmosfera labai įtempta. Policija surado du ginklų sandėlius. Šandien turi būti pakartas vienas teroristas, laukiama neramumų.

— Karo departamentas slauksniai pareiškė, kad 1A klasės vyrų išteklis tęsėsi tikrai keturis mėnesius. Vėliau bus kviečiami vedusieji.

— Admirolas Land tvirtina, kad Amerikoje gaminama pakankamai prekybos laivų ir amerikiečiai laimės karą, bet teis sunkiai dirbti.

— N. Ginėjos pelkėse japonų kariuomenė pradėjo pulti australiečių postus.

— Meksikos valdžia nutarė sudaryti Karą Tarybą, kurioje bus kiekvienos pramonės šakos atstovai.

— Argentinoj minios norėjo išvaikyti pusiau fašistinę jaunimo konferenciją. Policija gynė suvažiavusius.

ĮSAKĖ PIRMIAUSIA ŠAUKTI KARO TARNYBON NEVEDUSIUS VYRUS

Šeimynas turintieji bus kviečiami tikrai tuo metu, kai bus pašaukti visi nevedę

WASHINGTON, D. C., rugs. 1 d. — Gen. Lewis Hershey, naujokų šaukimo direktorius, išsiuntinėjo raštą visoms naujokų šaukimo komisijoms, kuriuo liepia pirmą eilę šaukti kariuomenėn nevedusius vyrus.

Kai kurie Draft Boardai neturi pakankamai viengungių ir pradėjo šaukti vedusius; kituose dar yra daug viengungių, kurie nepakviesti kariuomenėn. Gen. Hershey įsakė pirmą pakviesti visus viengungius ir tikrai vėliau šaukti vedusius.

Karo departamentas įsakė visoms vietos komisijoms iki spalio 16 dienos perklasifikuoti visus likusius vyrus. Karo vadovybė reikalauja daugiau kareivių ir kiekvienam vyrui, kurio amžius yra tarp 20 iki 45 metų, teks tarnauti.

Karo atstovai tariasi dėl vario

WASHINGTON, D. C., rugs. 1 d. — Septynių valdžios įstaugų atstovai šandien tarėsi dėl kasdien didėjančio vario stokos karo pramonėje.

Susirinkusieji nutarė galimą greičiau praplėsti vario gamybą ir nešaukti kariuomenėn vario pramonėje dirbančių darbininkų.

Karo departamentas ir darbo jėgos tvarkytojas pasiūlytų naujokų komisijoms, kad jos kreiptų reikalingo dėmesio į vario gamybos darbininkus.

Siūlys naują mokesčių planą

WASHINGTON, D. C., rugs. 1 d. — Finansų departamento valdininkai turi paruošę naują planą mokesčiams rinkti.

Valdžia nori apdėti mokesčiais visus tuos liuksietijon pirkinius, kuriuos gyventojai nori įsigyti dabartinio karo metu. Nebus apkrautos transakcijos, kurios sruistos su taupymu.

Senatorius Vandenberg sakė, jog šis planas yra lygus parduodamų prekių mokesčiui, bet turi tikrai kitą vardą.

Išdavikai gavo po 15 metų kalėjimo

NEW YORK, N. Y., rugs. 1 d. — Brooklyno teisėjas Abduz nuteisė tris vyrus po 15 metų kalėjimo už persiuntimą kariškų paslapčių priešui.

Nuteistas Richard Weber, Richard Freundt ir Peter Donay. Jie buvo senai areštuoti, nes vienas persiuntė Vokietijon J.A.V. kariuomenės rankvedį, o antras siuntinėjo sutartu raštu laiškus per Meksiką. Suimtieji tardymo metu prisipažino kaltais.

Vokiečiai nužudė 98 okupuotų kraštų gyventojus. 54 nužudytieji buvo lenkai.

Naujienų Raštinės VALANDOS

kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro

ŠEŠTADIENIAIS tikrai iki 4 val. popiet.

SEKMADIENIAIS bus uždaryta.

"Naujienų" Adm.

Apgarsinimus telefonu CANAL 8500

galit priduoti sekmadieniais po 4 val. popiet.

ORAS

Šiltas, drėgnas, vakare lis. Saulė teka — 6:17; leidžiasi — 7:24.

ENGLISH COLUMN

ARMY WAR SHOW OPENING TODAY

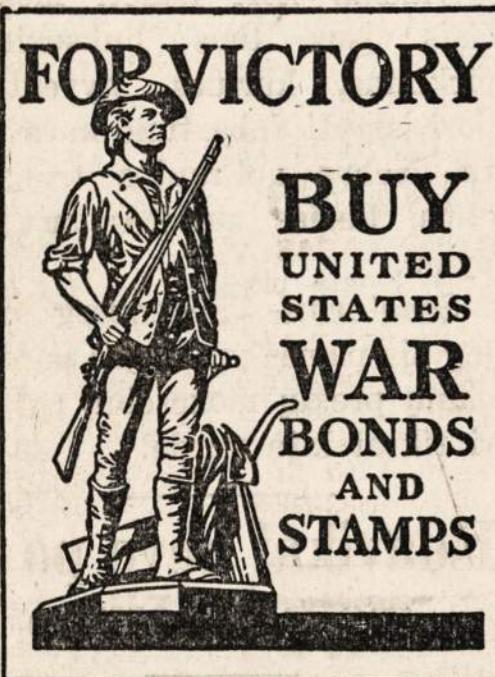
A Provisional Task Force of the Army of the United States has "dug in" on Chicago's famed lake front and starting Wednesday (today) and continuing for 11 consecutive nights the zooming battle planes, roaring artillery and rumbling tanks will resound through the loop.

It will be Chicagoland's opportunity to see just how our army lives, works, trains and fights, and at the same time each person attending will be doing his or her bit toward swelling the fund for Army Emergency Relief.

Because of the multitude of details to be completed before the official opening Wednesday, military police lines were drawn around the entire Soldier Field area occupied by the Task Force, but at 2 P. M., Wednesday, the Battle Depot, a huge exhibit of every type of equipment used by the Army, will be thrown open to the public, and the first performance of the Army War Show will start at 8:30 P. M. The Battle Depot will be open daily from 2 to 10 P. M., and the bivouac will be open from 2 to 4 P. M., daily.

Advance sale of souvenir tickets will continue until 5 P. M., Wednesday. Holders of these tickets, priced at 55 cents each, will be admitted to the Battle Depot as well as any one night performance. The Battle Depot admission ordinarily is 25 cents and general admission is 55 cents. Reserved section seats are \$1.10 each for any night showing.

Major Charles S. Hart, War Department Representative with the Army War Show, believes that the Chicago engagement will be the peak of the entire tour and that some 800,000 people will see the night shows, which will be staged rain or shine.



FOR VICTORY
BUY
UNITED STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

INVEST IN VICTORY!

Our boys can take the War to the enemy, if we back them up with ships and tanks and guns! But that takes money!

Help your Government to put the tools of war into the hands of our soldiers by purchasing War Savings Bonds and Stamps. And remember... just one Bond can't lick the Axis any more than just one gun! It takes millions of Americans buying War Savings Bonds and Stamps every day!

Bonds cost \$18.75 and up... and they pay you back one-third more in only 10 years! Stamps cost 10¢, 25¢ and up... soon total the price of a Bond if bought regularly.

Help our boys on the fighting fronts wherever they may be! Buy War Savings Bonds as an investment for yourself and your country.

AR JIESKAI DARBO?

NAUJIENAS

"REIKIA DARBININKU"

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas suzino tiktai per
NAUJIENAS

1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

AMERIKOS VALDZIA TURI DAUG RUPESCIU

Amerikos valdzia turi nemažai rupecio taip su sabotažininkais, kaip ir su slekeriais.

Istatymas sako: kalėjimo bausmė iki 20 metų tiems, kurie atsisakys nuo užsiregistravimo arba atsitrauks nuo karo tarnybos. Tačiau slekeriai sugalvoja tdkia bausmę sumažinti ir dar pasipelninti. Pavyzdžiui, susitaria keli vaikėzai ir eina vogti arba plėšti iki juos policija nutvers.

Policijai nėra reikalo daug tyrinėti jų darbus. Suimtieji patys parodo daug vietų, kur jie "pasidarbo". Ir džiaugiasi kalėjimo gyvenimu, pastoge, šilima ir maistu aprūpinti. O negaus nē 20 metų kalėjimo.

Yra dar kitokios rūšies slekeriai. Šie jau užsiregistravę ir eina pas komisiją išskamnavimui. Jie betgi mėgina daktarą papirkti. Jei ne daktarą, tai drafto tarybos viršininką, mokėdami jam net iki \$200. Štai vėliausias įvykis. Kavalauskas sakosi išmokėjęs drafto tarybos No. 109 pirmininkui \$150. Kai iš jo pareikalauta dar \$50, tai jis pašaukęs policija. O kai jis mokėjo drafto tarybos viršininkui \$150, tai tuomet dar nešaukė policijos.

Galima dar slekeriais pavaldinti tuos, kurie slepia savo pajamas ir meluoja apie savo

išlaidas. Jie išsisukinėja nuo mokesčių mokėjimo ir nuo Karo Bonų arba Karo Stampų pirkimo. Savo pinigus tokie asmenys neneša į bankus arba taupomas bendroves, bet slepia visokiose tamsiose vietose. O kai jau prikrauja didelė kruva, tai važiuoja gembleriauti arba į kurias linksmas vietas. Štai neseniai kokį ten vyrą nuo 14th place holdaperiai pasigavo. Atėmė jam daugiau nei pusantro tukstančio dolerių. Tai ot nē pinigų, nē Karo Bonų! Gal but, kad tie holdaperiai nusipirko bonų už atimtus pinigus.

Yra biznierių, kurie apkabinėja savo biznivičių sienas prezidento Roosevelto ir generalų paveikslais. Tačiau Karo Bonų ir Stampų neperka. Kiti vėl meldžiasi, kad Dievas padėtų karą laimėti. Nē keikimas, nē maldos nepadės karą laimėti. Karą laimėti padės darbas ir doleriai.

Faktinai tenka prilyginti prie slekerių ir tuos, kurie dirba karo reikmenų gamyboje ir gauda gerą mokesčių, bet vis reikalauja daugiau ir kelia streikus, visai nepaisydami, joga trukdo amunicijos išdirbimą. Atrodo, kad jiems rupi tik dolerių prisikrauti, o ne karą laimėti.

— J. Waski.

KAS PIRKO KARO BONUS

Praeitas paskutines 2 savaites sekancios ypatos pirkto Karo Bondsus per Universal Savings and Loan Association:

- Sera Mondus už ... \$100.00
- W. Kiltin už ... 100.00
- T. Rypkevicia už ... 50.00
- Joseph Starkulis už ... 50.00
- John Guokas už ... 50.00
- Adolph Hilsberg už ... 50.00
- John Titiškis už ... 25.00
- Jerry Deegan už ... 25.00
- Selomia Veshota už ... 25.00
- William Lepit už ... 25.00
- Frank Howard už ... 25.00
- Adam Subaitis už ... 25.00
- Sadie Pajauskas už ... 25.00
- Peter Cirul 5 po ... 25.00
- Kazim. Vicas už ... 25.00
- Mary Butkus už ... 25.00
- Miss J. Carol už ... 25.00
- Joseph Woski už ... 25.00
- Viso nupirkta už ... \$700.00

Joniškėčių L. ir K. Klubas Rengia Išvažiavimą

Joniškėčių L. ir K. Klubas rengia draugišką išvažiavimą sekmadienį, rugsėjo 6 dieną, 12 valandą popietį į Downers Grove, Illinois, pas Benį Motuza. Ten po tais šimtamečiais klevais užbaigsime šios vasaros sezoną. Moterys prižadėjo atvežti valgių, o mes vyrai nupirksime gerimų — tokių, kokių tik širdis norės. Ir dar žadėjo būti muzikantas su akordionu. Užkviečia visus buti ten Klubo Komisija. — J. J.

SLA 260 Kuopos Nariams

Chicago, Ill. SLA. 260 kp. susirinkimas, kuris turėtų įvykti 6 dieną rugsėjo, neįvyks dėl Labor Day šventės. Susirinkimas įvyks nedėlioj, 13 dieną rugsėjo, 2rą val. po pietų, Marquette Park Lietuvių Centre, 6825 South Western Ave. Visi nariai kviečiami butinai atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, taipgi bukite pasirengę užsimokėti po 15 centų dėl SLA. narių kareivių.

J. Jasulevičius, sekr.

St. Svilainis ir Agnes Šidlauskienė Pirkto Ukį

BRIDGEPORTAS. — Turintys didelę pažintį lietuvių visuomenėje seni Naujienų skaitytojai ir rėmėjai, taipgi Chicago Lietuvių Draugijos nariai, St. Svilainis ir Agnes Šidlauskienė, užlaiko gražią tavernę adresu 3428 S. Halsted st. Beviešėdami atostogose Wisconsin valstijoje jie nusipirko 40 akierių ukį prie Townsend, 290 mylių nuo Chicago. Ukis yra prie pat Whiler Flowage ežero. Žemė derlinga, viskas auga gerai.

O jau žuvų tai daugybė. Drg. Svilainis sako, kad dar tokių durnų žuvų yra tame ežere, joga imetus meškerę be bieso ir tai mažesnės kimba. Gi uždėjus biesą, tai ir labai didelių galima pagauti.

Abudu tavernos savininkai, taip St. Svilainis, kaip ir Agnes Šidlauskienė, yra ukio pirkimu patenkinti. Mano ateity senatvę užbaigti savo ukį. Ukis, be to, randasi visai prie miestelio ir ežero, ir tik vieną bloką nuo geležinkelio stoties.

Vasarą čia yra geras sportas liuosą laiką praleisti žuvaujant, o rudenį ir žiemą medžiojant. Senas Petras

Garsinkitės "N-nose"

Antanas Balčiunas Užlaiko Naktinę Užėigą

ROSELAND. — Seni Rožių Žemės tavern biznieriiai, drg. A. Balčiunai, užlaiko Rosemoor Buffet adresu 10314 So. Michigan avenue. Jie išpuošė naujai savo užėigą ir turi leidimą-laisnį naktines metu biznį daryti — iki 5 valandos ryto.

Šioje Roselando apylinkėje ne tik iš lietuvių, bet ir iš kitataučių niekas neturi naktinės užėigos, išėmus drg. Balčiunus.

Rosemoor Buffet turi dar svetaing draugių mingams, vestuvėms ir parėms. Taip pat visuomet čia galima gauti skanių valgių — vištienos, steiko, porkiėpio ir kiniško bei amerikėiško ėapsu.

Drg. A. Balčiunas yra senas naujienietis. — Senas Petras

Patvynys Auburn Parke

AUBURN PARK. — Rugpjūčio 31 dieną po pietų Chicagoje užėjo lietus, bet gal niekur tiek daug ir taip smarkiai nelijo, kaip pietinėje miesto daly, Auburn Parke.

Senam Petrui teko tuo laiku buti su Mickey Mouse bizniu, o čia lija valandą laiko be sustojimo. Patvino visos gatvių patiltės po geležinkeliais. Gatvėkariai, nē automobiliai, lietuvi paliovus, negalėjo pravažiuoti. Apie 3—4 pėdas gilumo vandens subėgo. Gatvėkariai ir automobiliai grįžo atgal. Taipgi sklepai ir rusiai nukentėjo, nes daugelį jų užliejo vanduo. Senas Petras

Westvillietis Joseph Shapuras Australijoje

Jonas Shapuras iš Westville, Illinois, atsuntė Naujienoms pinigų už prenumeratą ir praneša, kad jo vyresnysis brolis, Joseph Shapuras, šiuo laiku tarnauja Jungtinių Valstijų aviacijoje Australijoje.

Joseph Shapuras praeity, kai buvo jaunesnis, Westvillėje prižiūrėjo Naujienų cirkuliaciją. Kai jis išaugo, tai tą darbą pasiėmė jo jaunesnis brolis John, kuris ir painformavo naujieniečius apie savo broli Juožą. Naujieniečiai velija buvusiame Naujienų prižiūrėtojų Westvillėje pasisekimo Australijoje ir laimingai sveikam sugrįžti po karo namo.

Dar Reikia 1,160 Aviacijos Kadetų Laivynui

Jungtinių Valstijų laivynas nori gauti savo aviacijai 2,000 kadetų (mokinių) per rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius Chicago srity. Iki pereinio pirmadienio vajuus jau davė laivynui 840 kadetų. Rugsėjo mėnesio kvotai išpildyti teks gauti dar 1,160 kadetų.

Nušovė Moteriškę, Pats Nusizudė

John Gabriele praėjusį pirmadienį, rugpjūčio 31 dieną, nušovė moteriškę, Mrs. Virginia Bodzich, 34 metų, prie Appleton Electric Company įmonės, kur ji dirbo. Po to, išėdęs į savo mašiną, Gabriele pabėgo.

Vėliau jis pasimatė su kita moteriškę, p-le Irene Carpenter. Išėdęs jos mašinon, Gabriele paliepė jai važiuoti į Folkhorn, Wis. Čia atvykęs, Gabriele kabinoje nusšovė.

Gabriele nušovęs poniją Bodziach todėl, kad ši atsisakiusi tekėti už jo.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS



Mano 20 metų praktikavimas jus garantavimas
Optometricaly Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių apėtimimo, nervuotumo, skaudamų akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę
Prirenkia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.
Kreivus akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius, Kreivias Akis, Ištaiso.

Ofisas ir Akių Driktuvė 3401 SO. HALSTED ST. kamps 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Seredoj ir Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT

(NURKAITIS)
Pritaiko atsakominais akinius už prieinama kainą ir ant lengvų išmokėjimu.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVE

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. DEARBORN STREET
Kambarys 1431—1434.
Telefonas CENTRAL 4411-2

Namų ofisas:
3323 SO. HALSTED STREET
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
K etvirtadieniais ir Sekmadieniais — pagal sutartį.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet

WHITNEY TARUTIS

ADVOKATAS
3133 SO. HALSTED STREET
Tel. CALUMET 6877.
Val. nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STATE 757;
Val. nuo 9:00 iki 11:00 ryto.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams zinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektruos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St
Valandos nuo 10—12 pietu ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 popiet 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12.
Rez. Telefonas KENWOOD 4300

For VICTORY

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI:
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 3241 W. 66th PLACE
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos Telefonas:
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Vaj. 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
3343 S. Halsted St.
Tel. LAFAYETTE 7020
Val. 2—4 popiet, 7—8:30 vak.
Sėkmadienį pagal sutartį.

Telefonas: YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIŲ PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4.
Sventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOLIS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. RADCLIFFE 7885

DR. P. J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
Phone CANAL 4796
Val. nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 vak

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9.

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakaro ir pagal sutartį
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. LAFAYETTE 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Pirmad., Antrad, Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad., Šeštad. 8:30—9:30 vakaro
Sėkmadienį pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 1 iki 3.
ir nuo 6 iki 8.
Sėkmadieniais nuo 11 iki 12.
Phone YARDS 7299



MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

Dr. A. Gerutis.

Lietuva ir Rusija

(Tęsinys)

Ne mažiau reikšmingi yra tokio kompetentingo bolševiko, kaip Sovietų Sąjungos Baltijos laivyno vado viceadmiralo Tribuc žodžiai, atspausdinti tam pat Kremlio oficioje "Izviestija" (cituojama pagal "Darbo Lietuvą" 1940 m. liepos m. 28 d.), kur jis džiaugiasi vienu dalyku, būtent, kad Sovietų Rusija atgavo karinius Baltijos jūros uostus, užimdama Lietuvą, Latviją ir Estiją. Sovietų admirolas rašė žodis žodžiu: "De-ka išmintingosios tautų vado Stalino politikos mes išėjome iš Suomijos įlankos siaurų rėmų į plačią erdvę... Išėjimas į Baltijos jūrą savo laiku buvo pagrindinė idėja, įkvėpusi Petro I-jo politiką".

Nereikia turėti per daug lakios vaizduotės, kad po šių "Izviestijų" ir sovietinio admiralų žodžių atsistotų prieš akis Kotrynos medalis "Ottorženaja vozvratich" ir iskonne russkij kraj"! Pasikeitė tikrai terminologija: Nepriklausomoji Lietuva buvo "atplėšta" nuo "Londono ir Paryžiaus imperialistų, o carų vadintąjį "grynai rusiškąjį kraštą" ne kas kitas, kaip SSSR valstybės prezidentas M. I. Kalininas 1940 m. lapkričio 6 d. šitaip apibūdino: "Jie (Pabaltijo kraštai) tik ką prisijungė, bet atrodo, lyg tai būtų senos tarybinės teritorijos" ("Tarybų Lietuva" 1940.XI.10.)

Ne veltui sakoma, kad istorija kartojasi...

Rusija atnešė žemesnę kultūrą ir slopinę lietuvių tautos kultūrinę pažangą.

Užėmusi Lietuvą, tų laikų Rusija atnešė visais atžvilgiais žemesnę kultūrą. Negana to. Rusijos valdžia per visą savo valdymosi laiką visokiais būdais stabdė lietuvių tautos kultūrinę pažangą, neretai imdamosi žiauriausių priemonių. Tenka atsiminti, kad dar trumpai prieš Lietuvos užėmimą Rusija buvo atsilikusi azijatinio tipo valstybė, kurią prieš nepilną šimtmetį Petras Didysis pirmą kartą pradėjo suvesti į kontaktą su Vakarų Europa. Tiesa, nuo to laiko Rusija militariniai greit sustiprėjo, jos tarptautinis svoris smarkiai pakilo, bet ji, palyginus su tų laikų Lietuva, pasiiliko tamsus pusiau europėjinis kraštas. Kai caras Petras savo valdymo pradžioje pirmą kartą išvyko Vakarų Europon, jis dar atrodė kaip puscivilizuotas valdovas, o rusų tauta dar skendėjo orientalinuose papročiuose. Tuo tarpu Lietuva jau vien per savo valdovus buvo suėjusi į glaudžius ryšius su aukštos kultūros Vakarų Europos kraštais. Lietuvos ir Lenkijos santuose nuo 16-tojo šimtmečio yra buvę prancūzų, vengrų, švedų, sakų kilmės kunigaikščiai, kurie atnešdavo ir savo kraštų kultūros. Lietuva su Lenkija buvo valdžiusios Prūsiją ir Livoniją. Lietuvos-Lenkijos valdžia palaikė nuolatinius saitus su visais Vakarų Europos karališkais rumais, lietuvių diduomenės vaikai dar 15-jame amžiuje lankė Vakarų Europos universitetus: Italijos, Prancūzijos ir Vokietijos, t. y. tuo metu, kai pati rusų tauta gyveno apsitvėrusi savo rušies kinečių siena. Taip pat per Bažnyčią Lietuva turėjo pastovių ryšių su Vakarų Europa. Kai 16-jame šimtmetyje Europa protestantizmo iškilimo pasėkoje pergyveno dvasinę revoliuciją, ši banga užliejo ir Lietuvą. Tuo metu ypač atsirado glaudžių sąsiu su Mažosios Lietuvos lietuviams. 16-to amžiaus viduryje Lietuvos atvykus jezuitams, katalikybė vėl paėmė viršų. Šių rungtynių išdavoje Lietuvoje už-

rė gyva kultūrinė kova, kurios pasėkoje 1579 metais Vilniuje buvo įsteigta aukštoji mokykla (akademija), t. y. dar tuomet, kai Maskvos soste sėdėjo beraščiai carai. Šią akademiją, kuri vėliau gavo universiteto vardą, uždarė ne kas kitas, kaip rusų valdžia, kai ji užvaldė Lietuvą! Dar daug galėtume sužymėti faktų, kurie parodo, kad Lietuva kultūriškai stovėjo nepalyginamai aukščiau, nekaip tų laikų Rusija. Ir iš viso Lietuvos kultūra linko į Vakarus, tuo tarpu kai Rusija, kai ji užėmė Lietuvą, daug daugiau buvo Azija, nekaip Europa!

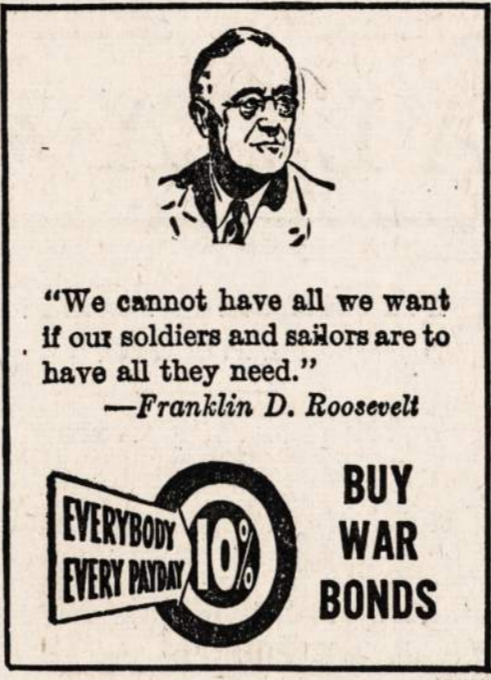
Caristinė Rusija visai nepatiko Lietuvos kultūrinę pažangą. Mes jau minėjome Vilniaus universitetą. Ši aukštoji mokykla savo mokslo lygiu tuo metu galėjo lygintis su pirmaisiais Europos universitetais, juoba jai lygaus nebuvo visoje Rusijoje. Ji buvo didžiulė mokslo įstaiga jau vien studentų skaičiumi (iki 1,500). Šis universitetas savo dvasia buvo lenkiškas, tačiau jis didžiai nusipelnė ir lietuvių kultūrai, išskeldamas ypač mokslo susidomėjimą lietuvių tauta ir jos istorija. Pakaks paminėti, kad Vilniaus universiteto auklėtiniai buvo Daukantas ir vysk. Valančius. Šio universiteto įtakoje atsirado XIX amžiaus pradžioje tautinis žemaičių bajorų judėjimas (vysk. J. A. Giedraitis, D. Poška, K. Zabitis Nezabitauskas, S. Stanevičius ir kt.), kuris plačiai išsikerojo ir prisidėjo prie tautinės lietuvių sąmonės atbudimo.

Rusų valdžiai Vilniaus universiteto klestėjimas nepatiko. Pasiremdama tuo kad jo profesorai ir studentai prisidėjo prie 1831 metų sukilimo prieš Rusiją, rusų administracija universitetą 1832 m. uždarė. Tokiu būdu lietuvių žemėse nebeliko nei vienos aukštosios mokyklos. Taip truko iki pat Lietuvos nepriklausomybės atgavimo. Ir kunigai nebegalėjo eiti aukštojo mokslo Lietuvoje, nes dvasinė akademija buvo įkurdinta Petrapilyje.

Rusų kova prieš lietuvių tautos švietimą.

Bet rusų saualė buvo nukreipta ne vien prieš aukštąjį mokslą, bet ir apskritai prieš švietimą. Jau pačioje rusų valdymo pradžioje viena po kitos mokyklos Lietuvoje turėjo uždaryti, nes rusų valdžia pasiglemžė nuosavybes, iš kurių mokyklos buvo išlaikomos, o pati lėšų tam neskyrė. Valdžia ėmė jau anksti steigti rusiškąsias mokyklas, be Lietuvos gyventojai į jas savo vaikų neleidė, tad jos arba uždarė, arba merdėjo. Tuomet ypač vysk. Valančiaus raginami, gyventojai ėmė steigti mokyklas. Tačiau po 1863 m. sukilimo generalgubernatorius Muravjovas-Korikas visas šias parapijines mokyklas uždarė. Rusai vėl pradėjo steigti rusiškas mokyklas, kurios buvo skiriamos ne švietimui, o rusinimui. Dar daug yra gyvų žmonių, kurie šias mokyklas lankė. Jose viešpatavo menkai išlavinti rusų mokytojai, kurie su mokiniams negalėjo net susikalbėti. Lietuvių kalba iš jų buvo pašalinta. Taip pat gimnazijos tarnavo rusinimo tikslams. Kiek geresnė buklė buvo tik Užnemunėje, kur lietuvių kalba geriau išsilaikė. Todėl ir tautinis judėjimas čia greičiau paplito. Tokia rusinimo politika buvo per mokyklas varoma iki pat Didžiojo Karo, nors po 1905 m. revoliucijos lietuviams daugiau atsikovojo teisė.

Tokiomis aplinkybėmis nenustabu, kad rusų valdymo metais lietuvių tauta nedaug šviesos tematė. To rusų valdžia ir siekė. Tuo metu kai visoje Vakarų Europoje 19-ame šimtmetyje jau visur buvo įvestas privalomas mokyklų lankymas, pati Rusija liko tamsi ir kitas tautas laikė tamsoje. Ji net griežiausiomis priemonėmis kovojo prieš pačių Lietuvos gyventojų pastangas privatizikai



"We cannot have all we want if our soldiers and sailors are to have all they need."
—Franklin D. Roosevelt

EVERYBODY BUY WAR BONDS

kokį Periklo laikotarpį, prisimena tuos, deja, trumpus metus, kuomet Lietuva buvo nepriklausoma valstybė!

Lietuvių rašto uždraudimas — gėdingiausia rusų priemonė.

Gėdingiausia rusų politikos priemonė 120 metų valdymo laikotarpyje buvo faktinis lietuviško rašto uždraudimas, ir tatai 40 metų. Niekuomet neužmirškime, kad tai sudaro trečdalį bendro rusų valdymo laiko. Kiek neapsakomos žalos lietuvių tautai per tą laikotarpį padaryta, lengva suprasti. Shakespeare Macbeth'o lupomis sako, kad okeanas nenuplaus Macbeth'o rankų už jo atliktą žmogžudystę. Kiek okeanų vandenių reikėtų, kad rusų carjo generalgubernatorius M. Travjovas ir jo įpėdinis Kaufmann nuplautų nuo savo rankų tą gėdos dėmę, kurią paliko lietuviško rašto uždraudimas! Atsiminkime, kad lietuviškas raštas buvo uždraustas 19-tojo šimtmečio antroje pusėje ir kad už-

draudimas dar galiojo šio šimtmečio pradžioje, t. y. tuo metu, kai visur kitur švietimas jau buvo apėmęs plačiausius gyvenotojų sluoksnius. Lietuvių tauta, kuri visada gyveno bendrą gyvenimą su Vakarų kultūros tautomis, dar XIX amžiaus pradžioje ėmė persimti Europoje iškilusia tautinio atgimimo mintimi ir jau trumpu laiku prisidėjo taip pat lietuvių tautos tautinio atgimimo. Mes jau minėjome rusų uždarytojo Vilniaus universiteto įtaką, sakėme apie istorijos magistrą Daugaitę ir vysk. Valančių, kurie buvo didieji lietuvių tautinio atgimimo pranašai. Mes kalbėjome apie XIX šimtmečio pradžioje puikiai suklestėjusį tautinį — lietuvišką žemaičių bajorų literatūrinį ir mokslinį judėjimą. Didžiosios prancūzų revoliucijos iškeltų laisvės ir žmogaus asmenybės idėjų įtakoje, humaniško romantizmo paskatinti (prisiminkime, kad net šokiuko dvasios milžinai, kaip Goethe ir Kantas žavėjosi lietu-

(Bus daugiau)

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rynas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apraustas.

Remkite Lietuvišką Zyduką.
NATHAN KANTER MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St. Tel. BOULEVARD 0014

PIRMENYBĖ?

Mes turime ją per metų metus!

- Geri teisėjai geros degtinės duoda pirmenybę OLD QUAKER, todėl, kad OLD QUAKER teikia pirmenybę gerumui. Ir tas gerumas užtikrintas metų metams ateičiai, pasidėkavojant dideliame stakui padėtam 5 metai atgal!

ENJOY Old Quaker AMERICA'S PRIZE GRAIN

STRAIGHT BOURBON WHISKEY • 86 PROOF • THIS WHISKEY IS 5 YEARS OLD • THE OLD QUAKER CO., LAWRENCEBURG, IND.

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ. D-RO Blaszczynskio vaistinėse, pagalbės Jums! BOROCYL Mittelai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapnio ir užkrėtimo odos, išsukiančios atletų koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo peršėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. BRUNS. 7209

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas FORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Pocahontas Mine \$8.65
Run iš gerų mašinų, daug dulkių išimta.
Speciali kaina tik apribotam laikui.
Perkant 5 Tonas ar Daugiau. Smulkesni Yra Daug Pigesni.
BLACK BAND LUMP \$10.50
POCAHONTAS PEČIAMS \$8.95
DYDŽIO

Make Your Dollars Work Overtime!

Jūsų Sutaupos padėtos į Universal Savings and Loan Asociaciją ne ša 3½% uždarbio.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jūsų sutaupos apdraus tos iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

PASKOLOS DAROMOS
ANT 1-MŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKĖJIMAIS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: CANAL 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS SEKRETORIUS.

FOTOGRAFAS CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesiomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St. Saukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus RYTINĖ RADIO VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniai taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus idomius pranešimus.

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
LANGAM UŽDANGALUS PADAROM ANT UŽSAKYMO FRANKOM LAZDAS. MES NUMERUOJAM IR UŽKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS 1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.) CASH AND CARRY
Laimėjimui pirkite U. S. Bondsus ir Stampas.

PIRMOS RUŠIES NAMŲ MATERIOLAS ŽEMA KAINA

Aš perku visas lentas nuo p. LITVINO, nes aš gaunu geros rušies ir pigia kaina.

PIRM PIRKIMO
Atvyk į mūsų įardą ir apžiūrėk staką ir aukštą rušį LENTŲ—MILLWORK—STOGŲ IR NAMŲ MATERIOLA. Dėl garų, porėjų, viskų, sklepu ir flatų. PASITARK SU MUSŲ EKSPERTAIS dėl konstrukcijos ir per-taisymo namų.

APROKAVIMAS DYKAI • Cash arba Lengvais Išmokėjimais.
STANLEY LITWINAS, General Manager
CARR-MOODY LUMBER CO.
LIETUVIAI SALESMANAI
3039 South Halsted St. Tel. VICTORY 1272

VIENA IŠ STIPRIAUSIŲ AMERIKOJE
Taupykit apsaugotą įstaigą, kad užtikrinti savo ateitį. Apart apdraudos mes turime didžiausią atsargos fondą visoj Illinois valstijoje.

Duodam paskolas už 4½% ir aukščiau.

Chartered and Supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
Justin Mackiewicz, Pres. and Mgr.
4192 ARCHER AVENUE Tel. VIRGINIA 1141
Daily 9 A. M. to 4 P. M. Wed. 9 A. M. to 12 noon. Sat. 9 to 8 P. M.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Mėnesiui	75c
Chicago per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Vienam mėnesiui	.75
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsienioose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

APŽVALGA

TAUTOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Valstybė, kuri turi savo visai nepriklausomą nuo kitų valstybių valdžią, yra vadinama "suverene". Todėl suverenumas reiškia tą patį, ką politinė nepriklausomybė.

Šiandien spaudoje yra plačiai svarstomas klausimas, ar po dabartinio karo mažosios tautos Europoje, kurias užkariavo naciai ir fašistai, galės atgauti savo nepriklausomybę. Atlanto Čarteris, tiesa, aiškiai sako, jogei Jungtinės Amerikos Valstybės ir Didžioji Britanija sieks to, kad "tautos, kurioms jų suverenumas buvo paveržtas jėgos keliu, jų suverenumas būtų grąžintas".

Tačiau Rusija, kuri pasižadėjo gerbti Atlanto Čarterio principus, Lietuvai, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę nepripažįsta. Ir Anglija, kurios premjeras kartu su Prezidentu Rooseveltu Atlanto Čarterį pagamino, rodo palankimą priant šitai sovietų nusistatymui. Neseniai spaudoje buvo pranešta, kad Anglijos valdžia jau išbraukė Pabaltijo respublikų pasiuntinybes iš diplomatinio sąrašo.

Taigi, nežiūrint Atlanto Čarterio, kai kurioms tautoms greisia pavojus po karo patekti po svetima valdžią. Vienas "Naujų Gadyneš" bendradarbis šituo klausimu rašo:

"Gincas esmėje eina apie Baltijos šalis: Lietuvą, Lietuvą ir Estiją. Į tas valstybes pretenduoja Rusija vadinama "geopolitiškų" strategiškų ir istorinių savo "teisių". Rusai bando savaip aiškinti Atlanto Čarterį, po kurio juie pasirašė. Jie ieško argumentų visur ir, kai jų pritrūksta, tai juos išgalvoja ir už plaukų ištempia. Nereikia būti pranašas, kad numatytas, jog Rusija, JEI GALĖS, tas šalis ir okupuos. Valstybės, pripažinusios Atlanto Čarterį, dėl tų šalių Rusijai karo tikrai neskelbs. Todėl visas klausimas sukasi apie tai, ar Rusijos politika iki karo galo pasikeis. Jei Rusija nepakeis savo politikos, tada reikalas eis apie tai, ar ji hegals tas šalis okupuoti, turėdama prieš save tų šalių gyventojus ir opoziciją iš Amerikos ir, gal but, Anglijos pusės. Čia tai ir yra visas klausimas. Imkime 1918-1919 metus, kada Lietuva iš karo kovojo savo nepriklausomybę. Jei Rusija tada būtų Lietuvą užkariavusi, kaip tai ji bandė padaryti, Anglija, Amerika ir Francija su tuo faktu būtų sutikusios, kaip jos sutiko su Gruzijos galu. Tada būtų įvykę, nežiūrint prezidento Wilsono "14 punktų", kurių taikymas buvo pažadėtas ir Gruzijai."

Prie šitų visai teisingų pastabų, mums atrodo, reikia pridėti dar du dalykus. Viena, Lietuva (ir kitos Pabaltijo respublikos) jau išgyveno 20 metų, kaip nepriklausoma valstybė. Šito fakto busimoji taikos konferencija negalės ignoruoti. Tame yra skirtumas, palyginus su pirmaisiais taikos metais po perėjojo karo.

Antra, po šio karo, kaip pats "N. G." rašytojas nurodo, turės būti sudaryta kokia nors **tarptautinė organizacija** tautų santykiams reguliuoti. Atskirų tautų suverenumas (visiška nepriklausomybė) turės būti sustiprintas. Bet jeigu tokia organizacija susidarys, tai ji "pažėbos" ne tikta mažas tautas, o ir didžiasias. Tokiam atsitikime nebus prasmės leisti Rusijai — tik dėl to, kad ji didėle ir godi! — grobti Lietuvą arba kurią kitą šalį.

PATARIMAS ATEIVIŲ SPAUDAI

Pereitą savaitę Karo Informacijos Ofiso atstovas, Alan Cranston, turėjo pasikalbėjimą su sveikikalbių laikraščių redaktorais ir leidėjais New Yorke. Mr. Cranston yra Foreign Language Division viršininkas ir savo kalboje jisai davė naudingų patarimų ateivių laikraštintinkams.

Apie jo kalbos turinį mums teko skaityti keliuose laikraščiuose, bet tik dabar gavome kalbos tekstą, todėl galime spręsti, ką jisai tikrai pasakė ateivių spaudoje atstovams.

Pasirodo, kad jo kalbos prasmę visiškai iškreipė Brooklyno komunistų leidinio redaktorius, R. Mizara. Meluoti, falsifikuoti ir per akis apgaudinti publika tai — komunistų paprotys.

Tas melagis parašė, buk Karo Informacijos Ofiso pareigūnas išreiškė Washingtono "aukštesnių vyriausybės ratelių" nepasitenkinimą svetimkalbe spauda ir grasino ją uždaryti, jeigu ji nepasitaisysianti, ir jisai "išaiskino" Mr. Cranston'o kalbą taip, kad ji buvusi atkreipta prieš laikraščius, kurie deda žinias iš nacių kontroliuojamų šaltinių (pav. "Ostlando") ir "šmeižtus ant Tarybų Sąjungos". Komunistų melagis čia bandė įkasti nebolševikiškai lietuvių spaudai.

Bet tikrumoje Karo Informacijos Ofiso atstovas kalbėjo apie vokiečių, italų, vengrų, bulgarų ir kitų tautų laikraščius, kurių daugelis iki Pearl Harbor įvykių atvirai stojo už hitlerizmą arba fašizmą, o paskui tą savo nusistatymą paslėpė, užsidėję "patriotizmo" skraistę.

"Tam tikri vokiečių ir italų laikraščiai", tarė Mr. Cranston, "uoliai spausdina kiekvieną žodį, gaunamą iš mus, apie War Bonds, Civilian Defense, Rationing, Price Control, Selective Service ir t. t., bet jie niekuomet nededa nė vieno žodžio, kurį mes jiems pasiūčiame, kokių nors būdu parodantį nacizmo arba fašizmo blogumą."

Šitokius laikraščius Karo Informacijos Ofiso atstovas barė ir kritikavo, išpėdamas, kad tokią jų politiką gali užtraukti represijas jiems ir gali pakenkti nekaltiems laikraščiams, nes yra Amerikoje žmonių, kurie ieško priekabių prieš ateivius.

Tačiau kalbėtojas pabrėžė, kad dauguma ateivių laikraščių pilnai supranta savo pareigas, todėl tų laikraščių uždarymo šiandien reikalauja daugumoje tik "crackpots or totalitarians" (pusgalviai ir totalitarinių diktatūrų šalininkai).

Tuo gi tarpu Rokas Mizara parašė, kad nepalankumas svetimkalbei spaudai reikiąsis "aukštesniuose vyriausybės rateliuose".

Tas komunistų melagis visai be pagrindo nukreipė valdžios atstovo kalbą prieš lietuvių laikraščius, kurie paduoda žinias iš Lietuvos arba kurie kritikuoja sovietų politiką. Šitie lietuvių laikraščiai nuolat kelia aikštėn hitlerizmo šūnybes, ir žinios, kurias jie paduoda apie Lietuvą, parodo, kaip Lietuvos žmonės kenčia po okupantų priepaunda.

Kai dėl bolševizmo kritikos, tai Amerikos valdžia niekuomet neketino jos drausti. Valdžia būtų totalitariška, jeigu ji nepripažintų kritikos laisvės.

Mr. A. Cranston patarė laikraščiams stovėti vieningai prieš agresijos jėgas ir "užmiršti skirtumus, iki laisvės jėgos nebus pergalejusios". Geras ir teisingas patarimas. Bet jisai

anaipol nereikia, kad laikraščiai, kurie gina demokratijos principus, privalo tylėti, kuomet totalitarinių diktatūrų apaštalai juos šmeiš ir skleis savo nelemtą propagandą.

Didžiausi vienybės ardytojai pas lietuvius yra komunistai, kurie purvais drabsto bolševizmo priešus ir bando juos net denuncijuoti, kaip "pro-nacius". Pati valdžia ne kartą yra viešai pasmerkus komunistą, kaip šios šalies priešą. Pav. generalinis prokuroras Bidde savo oficialiame sprendime (Bridges'o byloje) pareiškė, kad komunistų partija yra smurto ir neteisėtumo šalininkė. Karo Informacijos Ofiso viršininkas, Elmer Davis, pasakė, kad joks komunistas arba jų "bendrakeleivis" neprivalo turėti vietos valdžios tarnyboje.

Elmer Davis yra Cranstono viršininkas — to paties Cranstono, kurio kalbą Mizara "aprašė".

Karo Informacijos Ofiso viršininkas, beje, pasakė dar, kad valdžios pasitikėjimo negali turėti tie, kurie pasidarė "patriotai" tiktai nuo 1941 m. birželio 22 d., kuomet Hitleris užpuolė Rusiją, bet kurie iki to laiko kovojo prieš Amerikos apsiginklavimą ir pagalbos teikimą demokratijoms. Šitie Mr. Davis'o žodžiai ko puikiausiai tinka Mizarai ir jo vieminčiams: Bimbai, Andriuliu, Šolomskui, Pruseikai ir kitiems. Jie yra svetimos valstybės "patriotai", o ne Amerikos. Ir jie yra demokratijos priešai. Todėl eiti į vienybę su jais joks ištikimas Amerikos pilietis negali.

SAMONĖS MAISTAS

(Iš knygos "Gyvenimo vardu")

Aš esu žemės sunus, bet noriu būti pasaulio sunumi.

Aš esu pavergtos motinos sunus, bet noriu valdyti chaosą.

Aš esu lengvai likimo sutraiskomas kirminėlis, bet noriu rašyti įstatymus patiems įstatymavaldovams.

Aš esu pilka kandis, bet noriu apkabinti pasaulį.

A, esu "beteisus parijas" (beteisus, niekiančias žmogus), bet prieš senąjį pasaulį ir jo dievų skelbiu maištą.

Aš esu beturtis, skurdžius, bet išdidžiai skelbiu karaliams — valdovams: nusimkite savo karunas ir atiduokite ir muziejų.

Aš esu dulkė, tačiau išdidžiai reikalauju pašalinti visus dievus — aukštinis status; be atodais dairo plėšiau katkę visiems veidmainiams ir "avičliams" vilko kailyje, parodydamas pliką tiesą.

Gimęs skurdžių, tarsi šuns, būdoj, — skelbiu mirčiai maištą...

Į šviesųjį rytojų žengiu ryžtingos kovos vedinas.

Kurie šaipotės iš mano svajonių ar kurie užjaučiant man, susirūpinę mano "svaičiojimu" — atsigręžkit! Atsigręžkit ir dirštelkit: žemės sunus, parijas, kirminas, kandis, dulkė — maištaujai! Dirštelkit...

Bet jūs, bailiai, žinokit: mano rankose ne šaltas plienas, ne parakas, ne dinamitas, — ne aš savo rankose laikau kibirkštis, vngnius rutulius, galinčius nušviesti visas žmogaus sukurtas pragaro beduges; savo rankose laikau dinamines atomų jėgas, klausiančias mano minties valios. Mano dvasioje birsta galinčioji pasaulio valia, racionis pagimdyta valia, įžiebusi ir gimdanti pergalę, didįjį pergalę, apie kurią svajoti nedrįso niekas: pergalę prieš mirtį.

Iš kelio visi, save laiką viešpatiais: monarchai, "geležiniai" įstatymai, dogmos, tradicijos ir mirtis — aš žengiu...

LIETUVA! St. Miščikas-Ziemys.
KELKIS!
(DVIEJŲ DALIŲ REALYBĖ)

(Tęsinys)

Bronė nusileido ir paėmus du lengvesnius čemodanus ir vieną pintinė, išskubėjo iš traukinio į stotį.

Vos tik jiedu įžengė į stotį, Bronė pametus čemodanus, griebė iš Pijušelio savo sunkųjį čemodaną, su literatūra, nes pamatė, jog vokiečių žandarai keleivių bagažą krečia.

— Liaukitės!.. — draudė Pijušelis.

— Duokite! Čia mano! Aš atsakysiu! Jūs savimi rupinkitės! — griežtai pasakė Bronė ir pasišovė su savo čemodanu į priekį, Pijušelį pralenkus.

Žandaras įsakė atidaryti.

Bronė ilgai ieškojo ražtelio aiškindama žandarui, jog ji iš mokslo grįžta ir nešasi vadovėlius bei šiaip knygas namon, bet žandaras nekantraudamas piktai pasakė:

— Atidaryk!

Bronė stengėsi save valdyti, kad savo susijaudinimui pati suve neišduotų, bet pirštai neklausė ir lyg nuo šalčio atgrūbė, kažkaip sustirę buvo. Ilgai neįtaikė raktelį...

Pagalčiau atidarė...

Žandaras pažvelgė į čemodaną, paėmė nuo viršaus kelias knygas, pažvelgė į antgalvius, pavartė ir vėl padėjo.

Bronė jau norėjo užtrenkti čemodaną, bet žandaras vėl įkilo rankas ir pradėjo tarp knygų knistis...

*Pasikuitė pasikuitė ir pasakė: — Uzdarykite!

Bronė lengviau atsiduso.

— Daugiau bagažo neturite? — užklausė žandaras.

— Turit... — atsakė džiaugsmingai Bronė atvilkdama dar vieną čemodaną ir punda.

Vėl automatiškas įsakymas: — Atidaryti!

Atidarė. Moteriški baltiniai, tualeto reikmenys, žandaras gailiomis akimis paėmė ir rankas gražiai išsiuvinėtus marškinius ir pasakė šypsodamasis:

— Puikūs!.. Labai puikūs!..

Bronė išraudo ir norėjo drėbti kokį paniekos žodį, bet prisiminus pirmą čemodaną ir Pijušelio, susilaukė ir tik susiraukė.

— Studentin? — užklausė mėliai žandaras.

— Ne, mokytoja, — atsakė šaltai Bronė.

— A, taip... — tarė žandaras ir pažvelgęs į Pijušelį, kuris padėjo Bronėi prigrustą čemodaną uždaryti, užklausė: — Tamsos vyras?

— Ne, pažįstamas... — paaiškino Bronė.

— Suprantu, draugas!.. — vėl ciniškai nusišypsodamas tarė žandaras ir pažvelgęs į Pijušelio čemodaną pasakė: — Prašau eiti!..

Abu skubėdami iš stoties išbėgo, kur jau laukė žydėliai — karetninkai ir tšės rėkaudami ir bardamiesi iš keleivių bagažą.

Abudur susėdo į karetką. Ty-lėjo, nes karetkoje buvo nepažįstamų žmonių. Tik į Vilkipilę atvykę abudu nusijuokė prisiminę kaip gerai pasisekė išgelbėti savo bagažą.

— Matote, gerai padariau, kad pirma jusįčiau: jusų nei nekrėtė, — kaip saulutė šypsodamasi pasakė Bronė.

— Jau senai pasaulis žino: ką velnias nepadarys — moteris atliks! Dovanokite už komplimentą.

— Skirsimės? — užklausė liudnai Bronė.

— Tek... Ką gi Vilkipilėje bent sekmadieniais susisiešime. Beje, aš manau kada nors pas jus užsukti, noriu "pyragais" apsimainyti...

Pijušelis, — gerai, kad priminėte, reikia eiti lauktuvių nusi-pirkti.

— Beje, ir aš turiu šį tą nusi-pirkti, iš Vilniaus nieko nesivežiu...

Nuėjo...

Apsipirkę atsisveikino ir kas sau iškeliavo į tėviškę.

Bronės širdis iš džiaugsmo smarkiai plakė prie namų artinantes. Rodos pliš, išsoks ir pralenkus menką arkli, su įde-gintu nuliumi kulšyje (ženklas jo menkumo) nulėks greičiau į namus ir apglėbs senokus...

Ivažiavo į kiemą ir pastiro...

Kiemi vaikščiojo pypkė rudydamas vokiečių žandaras. Pamatęs įvažiuojančius sustojo ir Bronę pasveikino kariška pagarba.

Iš namų išbėgo motutė ir tėvelis. Džiaugsmo ašaros riedėjo per veidus...

Žandaras, palaukęs iki savieji atsidžiaugęs, atsimyluos, taip pat priėjo pasveikinti Bronę, kurią suprato esant šeiminių dukterimi, kurias senukai taip seniai iš Vilniaus parvykstant laukė.

Bronė apsidairė.

Ne ta, visai ne ta ukė, kurią ji paliko išvykdamai...

Dar važiuodama pastebėjo, jog nei sodas, nei darželis neapvertas, vaisių medžiai kažkoki pajudę, šakos lyg apgenčtos ar vėtrų nudažytos... Klauonas kažkaip nulinkęs, pasviręs į vieną šoną, o antru galu lyg juoktųsi į kelią žiurdamas prakiurusiais sienojais...

Paukščių veik nesimatė, tik šuo viziūni uodega ir tingiai lojo, matyti, ne visai savo buvusią globėją pažindamas, kuri jam visuomet žiemės speigams užėjus į budą ne tik šiaudų, bet ir keletą maišų paklodavo...

Litdna...

Įžengus į prikių norėjo eiti į antrąjį galą, bet motina sulaukė:

— Ten, dukrele, negalima... Žandara! gyvena...

— Žandara? Ar ilgam? — užklausė Bronė tik dabar vėl prisiminus atsisaukimus.

— Kaš juos žino, dukrele, juk nepaklausi... Kiek norės, tiek gyvens...

Teko eiti į virtuvę...

Tėvelis nors šypsosjosi, matyt, džiaugėsi dukrelės sulaukęs, bet keturė raukšlės neišsilygino.

Sūsenęs, neryškiai traukė iš pypkės dumą ir reikščiais piktai į kampan nusišypaudo...

Neklausinėja, nekalbina. Motinai pirmenybė duoda... "Teat-sikalba močia vis vien neleis žmoniškai pakalbėti" — galvoja senukas.

Atsisaukimus iš čemodano išėmus paslėpė sode tarp akmenų vakare, kuomet žandaras buvo kažkur išvykęs.

Tėvams apie juos nei žodžio nesakė nenorėdama suteikti jiems rupeščio ir bereikalingų ginčų norint jiems juos sunaikinti — nelaimės išvengimui.

(Bus daugiau)

Leidžia gręžti žibalo šulinius

WASHINGTON, D. C., rugs. 31 d. — Komisija karo medžiagai gaminti leido žibalo bendrovių savininkams gręžti naujus šulinius žibalui gauti. Šis leidimas liečia Illinois valstiją.

Kiekviena 20 akrų plote leidžia gręžti vieną šulinį, jei-gu jis bus gilesnis negu 2,500 pėdų.

Manoma, kad kiekvieną dieną žibalo kiekis padidės nuo 20,000 iki 30,000 statinių. Visas iš naujų šulinių gautas žibalas vyks į rytines valstijas.

Atmaina Japonijos kabinete

Iš Japonijos ministerių kabineto pasitraukė užsienio reikalų ministeris Shigenori Togo. Jo pareigas pasiėmė premjeras Hiđeki Tojo.

Togo, sako, esąs palyginti taikaus budo žmogus, ne militaristų klikos narys. Amerikos diplomatai, kurie neseniai sugrįžo iš Japonijos, mano, kad jisai nežinojo net, jogei japonų militaristai ruošiasi pulti Pearl Harbor ir pradėti karą prieš Jungtines Valstybes. Togo taip pat esąs šalininkas taikos su Rusija.

Tuo gi tarpu premjeras Tozo (Tojo) esąs akiplėša ir smurtininkas, kuris tiki ginkluotos jėgos galybe ir japonų tautos "misija". Japonijos militaristai juo pilnai pasitikė, o jisai pats turi ambiciją, su militaristų pagalba, pasidaryti diktatoriumi.

Todėl laukiama, kad Japonijos valdžia, pašalinusi Togo iš užsienio reikalų ministerio vietos, pradės koki nors naują agresijos žygi — gal but, prieš Rusiją. Gandai apie tai, kad japonai rengiasi pulti rusus Sibire, jau kelis kartus buvo pasirodę spaudoje. Gal but, šituo tikslu japonai paskutiniu laiku ėmė traukti savo kariuomenę iš kai kurių pozicijų Kinijoje.

Japonijoje vyksta panaši "evoliucija", kaip ir Vokietijoje. Paragavę kraujo, militaristai negali nurimti. Užpuolę vieną šalį, jie paskui puola kitą, trečią, ketvirtą — ir karas nuolat plečiasi. Susirėmimas tarp Japonijos ir Rusijos yra neišvengiamas.

Jeigu japonija dabar įsiverš į Sibirą, tai sovietų kariuomenei bus sunku gintis, kuomet Hitleris spaudžia rusus ties Stalingradu ir Kaukaze. Tačiau Rusija tuomet bus priversta kooperuoti su sąjungininkais Toli-muose Rytuose, ko ji iki šiol nenorėjo daryti.

Skraidančiosios tvirtovės

Milžiniški Amerikos bombonešiai, vadinami "skraidančiosiomis tvirtovėmis", veikia keliuose karo teatruose: Vakarų Europoje, Egipte ir Australijoje. Apie jų žygius karo ekspertai kalba tolyn vis palankiau.

Ypatingai gerų žinių apie tuos bombonešius ateina iš Anglijos. Skraidančiosios tvirtovės puola nacių okupuotas sritis Europoje dienos metu, o ne naktimis, kaip anglų lėktuvai. Jos padaro daug žalos priešui ir sugrįžta be nuostolių namo.

Anglai — taip pat, kaip ir vokiečiai — iki šiol manė, kad oro atakos dienos šviesoje yra per daug rizikingas dalykas. Priešo priešlėktuvinės kanuolės ir greitieji lėktuvai daug bombonešius nukerta. Bet Amerikos lakunai, vartodami skraidančiasias tvirtoves, įrodė, kad priešą pulti galima be didelės rizikos ir dienos metu. Amerikonai atliko tokių skridimų visą šimtą, ir nė viena skraidančioji tvirtovė dar nežuvo!

Jos skrenda taip aukštai, kad priešo kanuolių ugnis jų nepasiekia. Priešo lengvieji lėktuvai jų neįveikia, nes jos yra gerai apignkluotos ir skrenda labai greitai. Be to, jos yra tvirtos ir prieš šovinius joms daug žalos nepadaro. Tuo pačiu laiku, skrisdamos dieną, jos gali tiksliau pataikyti, mesdamos bombas į pažymėtas vietas.

Didelis skaičius bombonešių, kurie daro puolimus naktimis, susikulia pakildami nuo žemės, o dar daugiau nutupdami tamsoje, pagrįžus namo. Amerikos skraidančiosios tvirtovės šitos rūšies nuostolių gali kone visišškai išvengti, kadangi jos pakyla ir nusileidžia, kuomet yra šviesu.

Po amerikų įtaka ims, veikiausiai, ir kitos kariaujančios šalys statydintys tokių pat didelių bombonešių, kaip tos skraidančiosios tvirtovės, ir oro karo išvaizda netolimoje ateityje gali visai pasikeisti. Bet kol kas Amerika šituo savo išradimu kitas šalis yra pralenkusi. Vokiečiams ir japonams bus sunku su ja susilyginti.

Vokiečiai ir japonai iki šiol daugiausia pasižymėjo savo "neriančiais bombonešiais" (dive bombers). Bet tai irgi yra amerikų išradimas. Jūs pirmiausia ėmė vartoti Jungtinių Valstybių karo laivynas.

— Britų policija padarė kradyti du Belgijos fašistai.
— Kongresas rengiasi priimti įstatymą, kuris leis višiemis kareiviams balsuoti lapkričio rinkimų metu.
— Portugalija nutarė žymiai sustiprinti Afrikos kolonijų apsaugas.

VL. DUROVAS

MANO ŽVĒRYS

(Tęsinys)

Kartą, grįždamas iš cirko, pamaciau, kaip vienam kieme ryviškis, apipylęs žiurkę žibalu, ją padegė. Prišokau prie jo, norėjau žiurkę atimt, bet jau buvo per vėlu. Užtai pamaciau čia pat kitą, bekriokiančią, besiblaškančią spąsuoje, jau apipiltą žibalu ir laukiančią savo eilės.

Prišokau prie spąstų ir ėmiau prašyt:

—Atiduokit man šią žiurkę; paimsiu ją į savo žvėryną... ji man, tikiuosi, maro neužneš...

Vyriškis sutiko atiduot man žiurkę, ir aš ją nusinešiau.

Apipilta žibalu, persigandus, su įlaužta uodega žiurkė blaškėsi mano rankose, siekė mane įkšt. Tačiau už tai nepykau ir ėmiau rupintis ligone, glamonėt ją.

Žiurkės tur gerą atmintį, ir mano žiurkelė, žinoma, negalėjo užmiršt to pikto, kurį bu-

vo jai žmogus padaręs, o aš buvau toks pat žmogus, tai ilgai nenorėjo manim pasitikėt.

Kasdien vis dirbau, švelniau Finkos būdą, stengiausi ją prisijaukint.

Ją jaukinau ir mokiau taip pat, kaip ir kitas žiurkes. Žinojau, kad Finka labai baikštus žvėriukas, turįs jautrias ausis ir nosį. Bet buvau pasiryžęs viską nugalėt, žinodamas, kad, "kas įprasta, tai vis tiek, kaip įgimta," ir jei nepritruks man kantrybės, tai ji paliaus manęs bijojus.

Po kiek laiko Finka iš tikrųjų visai prijauko ir ėmė klausyt kiekvieno mano žodžio.

Ir aš ją pamėgau, tur but, dėl to, kad su jąja turėjau daugiau vargo ir darbo, ne kaip su kitoms.

Vos pabudęs, šaukdavau si ją.

Bematant mažukas, judrus žvėriukas jau budavo ant mano antklodės.

—Finka, pabučiuok mane.

Ir Finka užsikraustydavo man ant krutinės, pripildavo mano veidą ir imdavo baidyt savo snukučiu man į lūpas.

Per dienų dienas Finka tupe davavo mano kišenėje, kur buvau jai įtaisęs dėželę; toje dėželėje ji ir miegodavo, ramiai susirietus.

Bet vos žiurkiškai sucypdavau, Finka raivydavosi išlįsdavo iš kišenės ir lipdavo bučiuotis. Kito tokio lipšnaus gyvenėlio man neteko sutikt.

Su Finka niekad nesiskyrė; imdavo ją į užsienį, važiuodamas pasigydyt; ten ir ji gėrė gydymą vandeni iš mažos taurėlės.

Dingęs žiedas.

Turėjau puikų žiedą su dideliu deimantu. Kartą, būnant man Leningrade, žiedas dingo. Gyvenau tada viešbutyje, su manim gyvenė du šunes ir Finka.

Finka laisva bėgiodavo po mano kambarį, o kai užsimandavo miegot, tai ateidavo į savo narvelį su stiklinėmis sienelėmis.

Kartą atsikėlęs siekiau į staliuką savo žiedo, bet jo neradau. Labai nustebau, nes gerai žinojau, kad eidamas miegot buvau tenai padėjęs.

Kas čia galėjo nutikt? Kambarį buvau užsirašinęs, tai niekas svetimas negalėjo įeiti. Kurgi dingo mano žiedas?

Kaip Finka mirė.

Pastebėjau, kad Finka ima liesėt, tingiai est. Tai buvo negeras ženklas. Pažiūrėjęs jai į snukutį, pastebėjau, kad jos dantys žymiai pailgėję. Man širdį suskaudo.

Aurgi jau taip greit turėjau nustgt žvėriuko, su kuriu turėjau tiek darbo, kitados iš skaudžios mirties išgelbėjau, atgaivinau.

Pasiuliau jai saulėgražos sėklę, parinkęs didžiausią, puikiai apkepintą. Kaip smagiai žiurkė pirmą tokias sėklas krimsdavo! O dabar paėmė lyg nenorėdama, ir tai sėkla tuojau iškritė jai iš snukučio, ir ji nesiskubino pakelt. Žiurkė žudose aktytėse nepastebėjau nieko, iš ko būtų buvę gaila.

Patupėjęs prie Finkos, nu-liudęs, pasibaisėjęs, nuėjau atsinešt pyrago. Atsinešęs, pamerkiau į piena ir padėjau prie žiurkės. Nuo tos dienos pyragas su pienu buvo jos vietintėlis maistas.

Finka ėmė tingiai est... Jau žinojau, kas jos laukia. Taip baigia savo gyvenimą visos žiurkės. Jos nepakenčia nelaisvės. Jos tur judėt, kovot. Kad laisva žiurkė patektų į žmonių gyvenamą trobą, kur



Dr. Otto Willumeit (po dešinėi), buvęs Chicagos bundistų vadas, liko atgabentas į Chicagos federalį teismą liudyti prieš savo buvusius bendradarbius. Dr. Willumeit rytinėse valstijose jau liko nubaustas penkiaais metais kalėjimo už šnipinėjimą.

Laukėm policijos agento. Ėmėm spėt, kas galėjo pavogt.

Pašisakiau, kodėl mano kambarėje tokia netvarka ir kas man dišgo.

Finka užsoko man ant kelių. Draugas paklausė:

—O kur šis žvėriukas gyvena?

Parodžiau stiklinį narvelį. Jis atsikėlęs ėmė apžiurinėti narvelį.

—O ten šiauduos kas blizga?

—paklausė paskui draugas, pasilenkęs prie narvelio. —Tik pažiūrėkit gerai, tai bus žiedas.

Ji pergyveno viską, ką tekdavo pergyventi mano žiurkėms. Dabar jos laukė mirtis, ir aš nieko negalėjau padaryt.

Ar verta toliau pasakot? Ji gulėjo ant minkšto pūkino priegalvėlio, nusilpus, suliesėjęs, galvos nepakeldama. Apilink ją buvo primėtyta neparagautų gardžių su mėgstamų kšnelių — sausainiukų, saulėgražų, cukraus, gulėjo pyragas piene... Bet Finka jau nebėda. Jos valandos jau buvo suskaičiuotos.

(GALAS)

yra gardžių jai daiktų, tur daug darbo padėt, dantimis padirbėt. O nelaisvėje pas mane joms maistas budavo parupintas: netekdavo graužt sienų, žiurėt, kaip įeit į valgomųjų daiktų sandėlį.

Nuo nedarbo žiurkėms greitai auga priešakiniai dantys ir tai pagreitina jų mirtį. Tokiais dantimis jos, negal gerai kaudžiot, net tinkamai išsiziot, jie neleidžia. Žiurkė tur ieškot minkšto ir skysto ėdesio, ima est vis mažiau, pradeda liesėt ir pagaliau padvėsta iš bado.

Tas pat turėjo but ir su vargše Finka.

Ji pergyveno viską, ką tekdavo pergyventi mano žiurkėms. Dabar jos laukė mirtis, ir aš nieko negalėjau padaryt.

Ar verta toliau pasakot? Ji gulėjo ant minkšto pūkino priegalvėlio, nusilpus, suliesėjęs, galvos nepakeldama. Apilink ją buvo primėtyta neparagautų gardžių su mėgstamų kšnelių — sausainiukų, saulėgražų, cukraus, gulėjo pyragas piene... Bet Finka jau nebėda. Jos valandos jau buvo suskaičiuotos.

(GALAS)

Pasivažinėjo Ugniagesių Vežimu

Uždarytas šaltojo

Policija suėmė jauną vyrą, kuris pasisakė esąs August Kurtis, 24 metų, 1339 S. 48 street. Cicero. O dalykas buvo toks.

Jisai, Kurtis, vairsišosi taverneje Villa Park miestely. Kartu su juo buvo panelė vardu Dorothy.

Pasivažinėj taverneje, jiedu nusitarė važiuoti tur but namo. Bet ve bėda: jų mašina pritruko gasolino. Kas daryti? Mergina pasiliko prie mašinos, o Kurtis nuėjo ieškoti pagalbos. Eidamas jis pastebėjo ugniagesių stotį Winfield miestely.

Kurtisio protas dar veikė. Tai gi jis įėjo vidun į stotį, įsėdo į ugniagesių naują, žibantį troką ir pasileido važiuoti.

Troko užimas pakėlė iš miego Williamą Zierą, miestelio ugniagesių kpmandos viršininką. Nors šis greitai apsirėdė ir išbėgo troką gelbėti, tačiau pasivytį Kurtisio jau nebespėjo.

Zier telefonavo Du Page kauntės šerifui apie troko kelionę, šis išėjo vieškelių policiją apie tai. Rezultate ugniagesių trokas buvo rastas griovy arti Otawa. Čia ir Kurtis buvo. Suprantama, Kurtis tapo padėtas už grotų.

Policija dar stengėsi surasti merginą Dorothy, kurią Kurtis sakosi palikęs prie savo mašinos, kai ji sustojė ir jis iškelio ieškoti kitokių susisiekimo priemonių.

Trafiko Nelaimių Skaičius Sumažėjo

Rugpjūčio mėnesį šimet trafiko nelaimėse žuvo 48 asmenys Cook kauntėje, o tą patį mėnesį 1941 metų žuvo tokiose pat nelaimėse 80 žmonių.

Mokina Dreses Siuti

Pamokos duodamos Washburne Trade mokykloj, Chicagos švietimo tarybos priežiuroj

Chicago Association of Dress Manufacturers remia klases, kurios yra suorganizuotos Washburne Trade mokykloje. Čia, tarp kitko, mokinama siuti dreses. Ir mokykla yra Chicagos švietimo Tarybos užgirta.

Dalykas yra toks, kad Amerikoje, ypatingai gi Chicagoje, pradedama jausti trukumą gerų moteriškų rūbų siuvėjų. Viena, patyrusių moteriškų drabužių siuvėjų nebeatvažiuoja iš užsienio. Kita, ypatingai šandien vis didesnis moterų ir merginų skaičius eina dirbti į karos įmones. Todėl natūralu, kad pareikalavimas moteriškų rūbų siuvėjų didėja, o dėlto kreipiamas dėmesio į paruošimą naujų siuvėjų.

Washburne Trade School yra adresu 1225 Sedgwick st. Mokykla turi naujovinius įrengimus. Mokytojai ir mokytojos kompetentiški. Už mokslą mokėti nereikia. Merginos, norinčios išmolti siuvimo amato, yra kviečiamos užsiregistruoti pamokoms. Registracija bus primama nuo rugsėjo 8 dienos per visą savaitę.

Rugpjūčio Mėnesį Vedybų Skaičius Sumažėjo

Cook kauntės klerkas Michael J. Flynn praneša, kad rugpjūčio mėnesį šių metų viso vedyboms leidimų buvo duota 3,908. Tai yra skaitlinė 1,200 mažesnė nei skaičius leidimų apsiųstų, kuris buvo duotas rugpjūčio mėnesį 1941 m.

Čia jau per pirmuosius aštuonis mėnesius šių metų vedybų laisnių buvo išimta 30,578, o per tą patį laikotarpį 1941 metais jų buvo išimta tik 27,310.

Dvi Naujos Busų Linijos Bus Atidarytos

Chicagos gatvėkarių kompanija paskelbė pirmadienį, kad dvi naujos busų linijos bus atidarytos ateinančių sekmadienį.

Viena jų eis North avenue, o kita Austin avenue. Pirmoji linija sieks nuo Narragansett iki Harlem avenue, o antroji nuo North avenue iki Higgins road.

Opera Išrinko Viršininkus 1942 m. Sezonui

Chicago Opera Company išrinko šiuos viršininkus savo 1942 m. sezonui, kuris atsidarys lapkričio 7 dieną ir tęsis iki gruodžio 12 dienos Civic Opera Ruumuose: Robert Hall McCormick, chairman of the Board of Governors; Jason F. Whitney, vice-prezidentas; Abner J. Stilwel, vice-prezidentas ir išdininkas; James C. Thompson, asistentas išdininkas; William D. Saltiel, sekretorius. Fortune Gallo vėl paskirtas generaliniu direktoriu ir dabar jis parenka repertuarą ir sanda artistus.

Operos sezonas tur but bus atidarytas vaidinimu veikal "Lakme", Lily Pons vaidinant svarbiausiąją rolę.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško

JAUNAS VAIKINAS, 32 METU amžiaus, nori susipažinti su lietuvaite mergina 23 iki 30 metų amžiaus vedybinio tikslo. Esu gero budo, švarus ir aukštų idėjų vaikiną. Rašykite laišku paduodamos teisinga atsakymą, Box 2656, 1739 So. Halsted St.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

PATYRUSIŲ DESRŲ KIMSEJŲ. Nuolatinis darbas, daug darbo. Išimtinai aukšti savaitiniai uždarbiai. Kreipkitės prie Mr. Williams, 1018 West 37th St., Chicago, Ill.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

MOTERŲ NAKTINIAM VALYMO darbai. Turi būti Amerikos pilietė. Atsišaukite į Janitors' Division 9th floor Service Corridor Merchandise Mart, Wells St. prie upės:

OPERATORKŲ; MOTERIŠKOS bluzės; sportswear. ELKINS MFG. CO., 306 W. Jackson, 4 aukštas.

MOTERIS, PASIDALINTI auklių darbu, vaikų auklėjimo namuose; lengvas darbas; pagedautinas patyrimas. Kambarys ir valgis. \$40.00 mėnesį. 3107 Washington Blvd., KEDZIE 5234.

MERGINA-MOTERIS, bendram namų darbai. Savas skalbimas. Nėra virimo. Savas kambarys, maudynė. \$10.00. KEYSTONE 1771.

PATYRUSIOS MERGNOS, lengvam namų darbai, paprastas virimas, nėra skalbimo ir langų plovimo, kitokiam pagelbėjimui. Savas kambarys ir maudynė. \$37.00. BITTERSWEET 4537.

BEAUTY OPERATORKŲ, dveju. Pastovus darbas arba dalį laiko. Gera mokėtis. Vidurmiečio šapa. 30 West Washington, Room 839

JAUNOS MOTERS, PATYRUSIOS dirbtū už veiterką. Trumpos valandos. 6912½ So. Western Ave.

MERGINŲ LAIBELIAVIMUI IR pripildymui buteliu; 37½ centų pradžiai. HAMBURGER CO., 663 W. Washington St.

ROOMING HOUSE TARNAICIŲ ne senesnių 40 metų. Atsišaukite: 8-9 val. ryto. 3500 W. Monroe St. ofise.

MERGAITĖS TURI BUTI 18 m. arba senesnes lengvam dirbtuvės darbai. 40 centų į valandą. Nereikia patyrimo. ANCHOR, 805 South Jefferson, St.

REIKALINGA MOTERIS LENGVAM namų darbai ir virti dėl mažos šeimos. 549 East 91st Pl.

BENDRAS NAMU DARBAS. nėra sunkaus virimo darbo. \$12.00 pradžiai. Geri namai, buti. ROGERS Park 0602.

REIKIA PAGELBININKĖS. Mažasi apartmentas, lengvas darbas; buti čia arba namie. Gera mokėtis. GRACELAND 8465. Saukite tarp 8 ir 2 popiet.

JAUNŲ MERGINŲ ARBA berniukų lengvam dirbtuvės darbai. 600 Blue Island, Room 704.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Darbininkų-Darbininkų Reikia

KIŠENIŲ DIRBEJŲ, RANKOVIŲ ir pamušalo siuvėjų, rankoves įsuti prie vyriškų kauptų. 306 W. Madison St. 6-as aukštas.

GUZIKŲ SKYLIŲ DIRBEJŲ prie vyriškų kauptų, rankovių siuvėjų mašinomis. Vyresnių operatorių. Pastovus darbas, gera mokėtis. 227 W. Van Buren, 6-tas aukštas.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

LINOLEUM PAKLOJIMAS DYKAI. CONGOLEUM 39c. INMADE 49c. INLAID 79c. KREDITAS. HEMLOCK 3206.

SUSIRINKIMAI

ROSELANDO LIET. KULTUROS DR-JOS mėn. susirinkimas įvyks ketvirtad., rugsėjo 3 d., 7:30 val. vakaro, Liet. svet., 10413 S. Michigan Ave. —S. Dilis, rast.

MORNING STAR KLIUBAS laikys mėn. susirinkimą rugsėjo 3 d., Grigaičio svet., 3800 W. Armitage Ave. 8 val. vakaro. Visi nariai malonėkite atsilankyti. Sus-mas bus svarbus—bus svarstomi nauji dalykai dėl klubo labo. Su pagarba, —M. Chepul, rast.

SLA. 36-tos KUOPOS mėn. susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 2 d., Chicagos Liet. Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. 7:30 val. vak. Nariai kviečiami skaitlingai atsilankyti. —A. Kaulakis, nut. rast.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

REIKALINGAS INDŲ PLOVE-JAS. 3465 So. Morgan St.

BERNIUKŲ, APIE 18 METU senumo lengvam dirbtuvės darbiui. Nuolatinis darbas. Išmokysime amato. 3434 So. La Salle St.

REIKALINGAS PORTERIS ir kad mokėtų už baro dirbti. 2113 So. Halsted St.

100 VYRŲ ARBA BERNIUKŲ reikia mokytis Automatic Screw Machine. Nereikia patyrimo. Mes išmokysime. Pradžiai \$34, ir savaitė. AVAILABLE AGENCY, 343 So. Dearborn—Room 204.

VYRŲ VIRŠ 18 M. SENUMO kurie kalba angliškai, pristatymui TELEPHONE DIRECTORIES Chicagoje mėnesiui laiko. Gera mokėtis. Atsišaukite į MR. LANG. 419 E. 25 STREET.

9 VAL. RYTO IKI 2 V. POPIET. Nuo pirmadienio iki penktadienio. Šeštadienį ir sekmadienį negalima.

REIKIA VYRŲ PUSAMŽIAI VYRAI. GERA MOKĖTIS. JEIGU BUSIT TINKAMI.

100% WAR PRODUCTION. 2743 WEST 36 PLACE

PAGELBININKŲ BENDRAM DIRBTUVĖS DARBU. 58c. į valandą pradžiai. 68c. po 30 dienų. Thomas Moulding Floor Mfg. Archer and Kolmar.

NAKTINIO PORTERIO IR stock man taverne naktimis dirbti. Gera mokėtis, pastovus darbas. Liudymas. Atsišaukite po 4 v. popiet. 530 N. STATE ST.

30 BERNIUKŲ 18 metų amžiaus dirbti naktimis. Atsišaukite į Employment Office, 465 W. Cermak Rd., 7 val. po pietų. Atsišaukite gimimo liudymą.

VYRŲ Dirbtuvės darbai dry cleaning šapoje. Pastovus darbas. 1339 West 63rd St. MR. HOLMAN.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARSIDUODA GROSERNĖ IR delicatessen iš priėzasties nuovargio arba parduosiu vienu metų senumo refrigeratori. 3814 So. Lowe Ave.

PARDAVIMUI TAVERNA geroj vietoj. Pigi randa. Elektrikos įrengimai. Švedų aplynkėje. Arba mainysiu kas ką turite. 647 E. 75th Street.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui

SOUTH SIDEJ PARSIDUODA 4 flatų muros namas po 4 kamb. Nuomos \$960.00. Kaina \$5000. 4 flatų muros namas, garų šildomas, 2/4-2/3, stokeris, Marquette Parke. 2 aukštų medinis, 2 po 6 kamb., pečiai šildomas. Kaina \$3,500. Z. S. MICKEVICE, 2506 W. 59th St. REPublic 7731

NAMAI IR FARMOS Kas norite pigiai pirkti, greitai parduoti arba išmainyti ką jūs turite, turime visokių bargėnu, didelę ir mažą, namų arba farmų. Kreipkitės SOUTH WEST REALTY 6921 So. Western Ave. Republic 3713 Prospect 1111 Klauskite Charles Suromskis.

2 FLATŲ MURINIS BUDINKAS. 5145 So. Sawyer Ave.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

119 AKRU PIENININKYSTĖS FARMA. Moderniški budinkai, gera žemė, visa išdirbta; elektrika; bėgantis vanduo; gėsas; prie Highway 20, Victor T. Paulsen, Burlington, Wis., R. 1.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH— už rakandus sutaupsysite nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paklaite ar rašykite dėl daugiau informacij. Vien tik nacionaliai žinomi dalykai randasi pas mus. ALISAUSKAS, SUNUS, 6343 So. Western Ave., Chicago, Ill. Tel. REPublic 6051

a. + a.

KAITONAS STRAMSKIS
Gyveno 624 W. 37th St.

Persikyrė su šiuo pasauliu Rugs. 30 d., 6:20 val. vakaro, 1942 m., sulaukęs 45 metų amž., gimęs Raseinių apskr., Kražių parap., Papiusių kaime.

Paliko dideliame nuludime 2 sunus Kazimierą ir Jurgį, broli, pusserę Aleksandrą ir švogeri Vincentą Jonaičius, švogerką Elzbieta ir švogeri Antaną Kaldis, giminaičius Leonardą ir Antaną Kairius ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas Antano M. Phillips kopl., 3307 South Lithuania Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, Rugsėjo 3 diena, 8:00 val. ryto iš kopl. į Sv. Jurgio parap. bažnyčia, kurioje atsisub gedulingos pamaldos už velionio siela, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kaitono Stramskio giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuludę liekame: Sunai, Pusserės, švogeri ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. Antanas M. Phillips, Tel. YARDS 4908.

A. + A.

KAZIMIERAS VINCENAS GUDŽIUNAS,
Gyv. 4559 S. Washtenaw Av.

Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 31 d., 1942 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Radvilio parap., Evariškių kaime.

Paliko dideliame nuludime mylimą moterį Salomiją, po tėvais Daresh, 2 sunus Adolfa ir Kazimierą, Jr. dukterį Albiną Schalansky, žentą LeRoy 2 seseris, 3 brolius, švogerių, švogerkas, jų šeimas ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus. Lietuvoje — mylimą motinėlę Elena, seserį ir 2 brolius.

Kunas pašarvotas J. F. Eudeikio kopl., 4605 S. Hermitage Ave. Laidotuvės įvyks penktad., rugsėjo 4 d., 1:30 v. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Kazimiero Vincento Gudžiuno giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuludę liekame: Moteris, Sunai, Duktė ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis

KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.

3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, P a p o š i m a m s.

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Metinės Mirties Sukaktuvės

FRANCIŠKUS WAIKASAS

persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 3 diena, 1941 m., sulaukęs 58 metų amžiaus, gimęs Šiaulių apskr., Papiusių parap., Avizių kaime.

Paliko dideliame nuludime moterį Marijoną, po tėvais Zdanavičiūtę, 3 sunus, Kazimierą, marčią Julijoną, Francisū, marčią Helen, Stanislovą, marčią Mildred, seserį Oną Radwell, jos šeimyną ir gimines.

Liudnai atminčiai musų brangaus tėvelio bus laikomos Šv. Mišios Dievo Apveizdos parap. bažnyčioje rugsėjo 3 d., 1942 m., 7:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui ir į namus po num. 1749 So. Halsted St.

Mes tave, musų brangius tėveli, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tave ateisime. Lauk musų ateinant!

Nuludę lieka: Moteris, Sunai, Marčios ir Giminės.

ŠIANDIEN PRASIDEDA J. V. ARMIJOS KARINĖ PARODA CHICAGOJE

Šiandien prasideda J. V. armijos karinė paroda Chicagoje, Soldier Field stadione.

Ji tęsis iki rugsėjo 12 dienos.

Programą pildys 2,000 kareivių. Jie yra reguliarūs kareiviai, kurie gali būti bile diena, Karo Departamento įsakymu, pasiūsti į mušiu zonas. Šių kareivių tarpe yra pėstininkai, kavalerija, tankai, aviatoriai, medicinos padalinys ir kiti armijos skyriai.

Kareiviai rodys, kaip J. Valstijų kariuomenė yra mankštinama, kokius karo pamokslus turi, kaip juos vartoja.

Be to, prie Soldier Field stadiono yra įrengtas Battle Depot — karopabuklių sandėlis. Publika bus leidžiama tą sandėlį apžiūrėti nuo 2 valandos popiet iki 10 val. vakaro.

Bilietai jau parduodami. Juos galima pirkti ir Naujienose. Suvenyrų bilietai kainą 55 centai. Suvenyrų bilietas yra geras atip į Soldier stadioną įeiti, taip ir Battle Depot apžiūrėti.

Suvenyrų bilietai parduodami pasibaigia šiandien, trečiadienį, 5 val. popiet.

DAVĖ DAR VIENA DIENA NAMAMS UŽREGISTRUOTI

Chicagos srity, Lutent Cook, Kane, Lake ir Du Page kauntėse, yra įvesta rendų kontrolė. Šioje srity esama apie 1,110,000 gyvenamųjų vienetų (butų), kuriuos reikia užregistruoti.

Registracijos laikas išsibaigė pirmadienį, rugpjūčio 31 d., naktį 12 valandą. Tačiau ne visi namų savininkai užregistra-

vo savo butus. Buvo užregistruota iki to laiko tik apie 70 nuošimėjų visų gyvenamųjų vienetų.

Taigi rendų kontrolės direktorius Earl Dean Howard pratęsė registracijos laiką — davė dar vieną dieną atlikti pareigą, betutent iki antradienio (rugsėjo 1 d.) vidurnakties.

PLĖSIKAI SKUNDŽIASI, KAD POLICININKAI JUOS APIPLĖŠĖ

POLICININKAI JAMES LOYE IR BRUNO LAKOMSKI IESKOMI

Ernest Burdick, 1013 Halsted street, Chicago Heights, vaizduojantys tavernoje rugpjūčio 22 d. naktį.

Tulas Tony Laurie nusamdė taksikebo šoferį Malėką paimti Burdicką iš tavernos ir nuvežti į tam tikrą vietą, kur laukė Laurie tikslu holdapą Burdickui padaryti.

Holdapas Burdickui buvo padarytas, iš jo atimta \$104. Be to, dar iš taksikebo šoferio atimta \$17, kad nekristų nuožiūra į jį.

Kai jau holdapas buvo padarytas, tai pasirodė policininkai

James Loye, 4060 S. Wells, ir Bruno Lakomski, 4559 S. Hermitage avenue, sako holdaperis Laurie ir jo bendras, taksikebo šoferis Malek. Policininkai paėmė iš jų visus pinigų — ir tuos, kurių neteko Burdickas, ir tuos, kurie priklausė taksikebo šoferiui. Dar įsakė parupinti \$50, jeigu jie, holdaperiai, nenori, kad būtų areštuoti.

Kai šis dalykas išėjo viešumon, tai policininkai Loye ir Lakomski buvo pašalinti iš tarnybos. Jie nežinia kur pasišalinę, nes pirmadienį prokuroro ofisas nestengė surasti juos.

MĖSAI KVOTOS Į DVI SAVAITES

PRIVATIEMS GYVENTOJAMS PRADES PARDAVINĖTI MĖSĄ PAGAL KVOTAS Į 4 SAVAITES

Food Requirements Committee paskelbė pereiną pirmadienį, rugpjūčio 31 d., kad mėsos paskirstymas kvotomis (rationing) tur but įeis galion į dvi savaites. O paskirstymas mėsos kvotomis privatiems gyventojams gal prasidės į keturias savaites. Šį planą betgi pirmiau turės užgirti War Production Board.

Pasak Food Requirements Committee, Amerikos gyventojai galės gauti, kai paskirstymas įeis galion, daug maž po pustrėčio svoro mėsos per savaitę. Tokį bendrai kiekį mėsos šios šalies gyventojai suvartodavo 1930 metais. Tačiau pastaruosiu laikų, ryšium su pakilimu pajamų, suvartojimas mėsos Amerikoje žymiai pakilo, ir piliečiai negaus tiek mėsos, kiek jie suvartodavo paskutiniuoju laikų.

Tuo tarpu valdžios atstovai atsišaukia į šalies gyventojus, ragindami juos laisvu noru mažinti mėsos vartojimą. Ypačiai prašoma vartoti kiek galima mažiau vadinamos "raudonos" mėsos — jautienos, teletinos, kiaulienos ir avienos. Patartina valgyti daugiau surio, paukštienos, žuvies, o taipgi pupų.

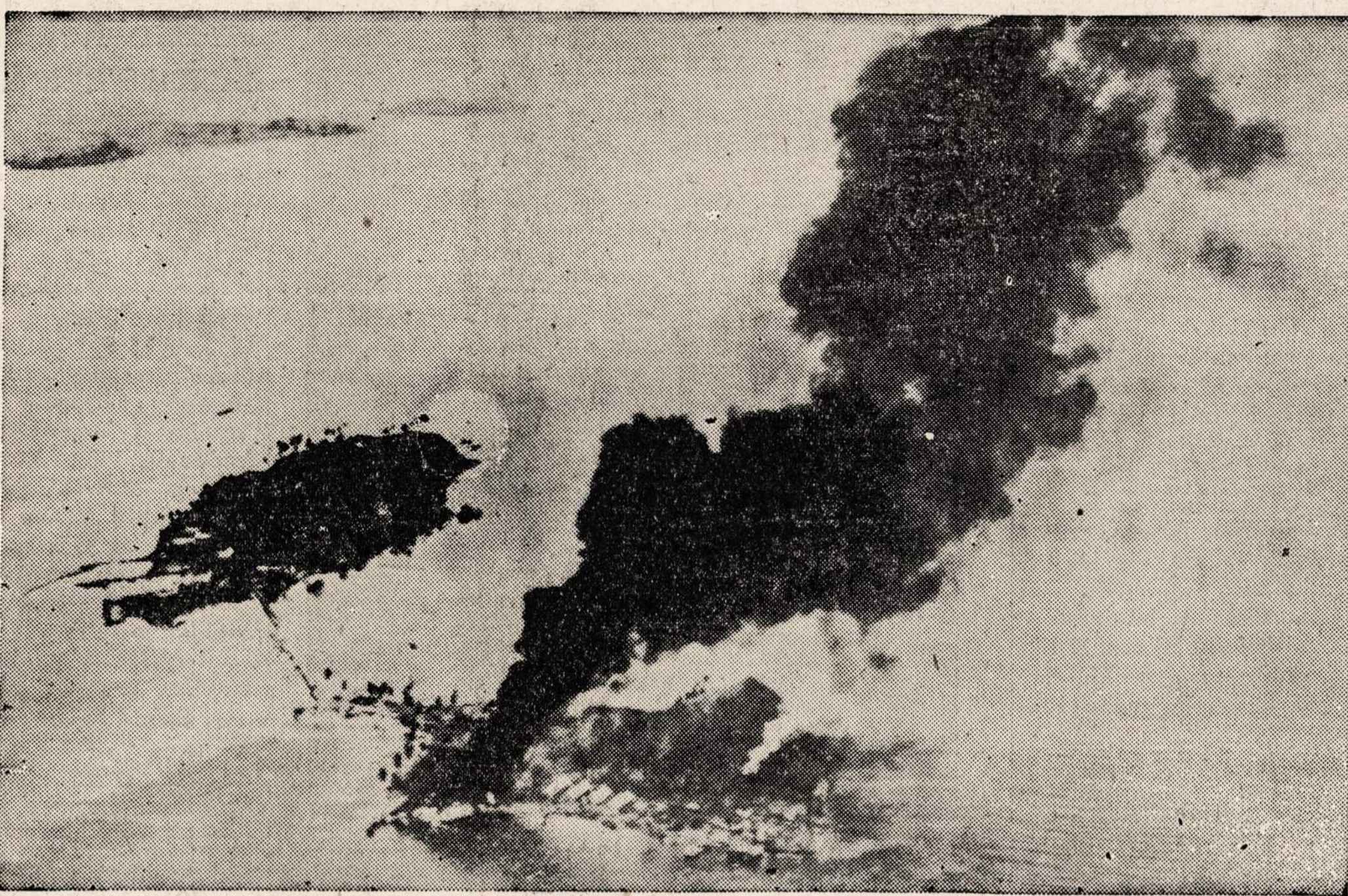
The American Meat Institute, kuriam priklausau stambieji šalies mėsininkai, išleido pareiškimą, kad jie pilnai prisilaukys valdžios patvarkymų mėsos paskirstymo reikalu.

Mėsos Kvotos Ieis Galion Sausio 1 Dieną

Painformuotuose sluoksniuose Washington kalbama, jogei mėsos paskirstymas (rationing) įeis galion nuo 1 dienos sausio mėnesio 1943 m. Tačiau tenka pažymėti, kad tai nėra oficialus pareiškimas, o tik kalbos asmenų, kurie, rodos, gali turėti gan tikslių informacijų.

Chicagietis Jurininkas Žuvo

Peter Bukowski, Reconstruction Finance Corporation Mortgage Company samdiny, gavo pranešimą, kad žuvo jo sunus jurininkas, Ensign Richard Bukowski 19 metų. Jisai žuvo mišiuose. Tėvas Bukowski gyvena adresu 5706 W. Circle avenue, Chicago.



Amerikos lėktuvnešių lėktuvai naikina japonų atsparumą Solomonų salose, kurias vėliau okupavo marinai.

Liepia Pirmą Paimti Kariuomenės Visus Nevedusius Vyru

Majoras generolas Lewis B. Hershey instruktavo antradienį visus Selective Service direktorius sutvarkyti emimą kariuomenės vyrų taip, kad pirmą butų paimti visi nevedę vyrai, o jau toliau imti vedusius. Mat, pasitaiko taip, kad tulose vietose jau yra paimti visi nevedę vyrai ir imami vedusieji, o kitose vietose dar pasilieka pavienių nepaimtų kariuomenės vyrų. Taigi gen. Hershey sako, kad pirmą turi būti paimti visi nevedę, o jau po to teks imti vedusius vyrus.

Bandymas Apsiausti Pietinę Chicagos Dalį Dumais

Antradienį, rugsėjo 1 dieną, planuota paslėpti Chicagą nuo priešų lėktuvų tam tikrais cheminiais dumais, Bandymas buvo planuojamas prarasti vakare 11:30 valandą. Ribos srities išbandymų buvo tokios: Pershing road iki 103 gatvės ir Western avenue iki ežero. Tai yra 50 kvadratinų mylių plotas.

Apie 4,800 dženitorių turėjo sukurti lauzus ir įmesti į ugnį tam tikrų kemikalų. Viršų sukeltų dumų ketino lekioti aeroplanais Civilinės Apsaugos pareigūnai ir stebėti, kaip efektyvus dumais apgaubimas pasirodys.

Pasninko Dienos Jau Prasidėjo Washington

52 valdžios kafeterijos Washingtono neduos mėsos trečiadieniais. Nebus galima gauti juse tą dieną nė žuvies. Trečiadienį pasninkas prasideda šiandien, trečiadienį. Vyriausybės atstovas pareiškė, jogei privažios valgyklos bus raginamos pasekti valdžios kafeterijų pavyzdžiui.

70 METŲ LIETUVIS NORĖJO ĮSTOTI Į ARMIJĄ

ARMIJA NEPRIĖMĖ, LIETUVIS NEPATENKINTAS

SPRINGFIELD, Ill. — James Tureskis, kuriam vakar, rugsėjo 1 dieną, sukako 70 metų, mėgino įstoti į Jungtinių Valstijų armiją. Pastaroji betgi jo nepriėmė ir Tureskis, sakoma, jaučiasi nepatenkintas.

Tureskis pareiškė karių priėmimo punkte, kad jis niekuomet savo gyvenime nebuvo daktaro priežiūroje ir kad jis dar galėtų porą tuzinų japonų likviduoti, pirm negu japonai likviduotų jį, Tureskį.

NEAUTORIZUOTI STREIKAI TRUKDO GAMYBĄ

Unijų vyriausybė kart kartėmis yra pareiškusi, kad ji deda ir dė pastangas slopinti streikus karo metais.

Unijų viršinininkai stengiasi savo pradžią išlaikyti. Ir šiomis dienomis dedamos pastangos neleisti kilti streikui Aluminum Company of America įmonėse. Tačiau darbininkai nerimauja. Kitas dalykas: iš Aluminum kompanijos įmonių patyrę mechanikai eina dirbti kitose įmonėse.

Jeigu šis streikas kiltų, tai jis palietų septynias įmones ir daug darbininkų. Darbininkai nori gauti algų pakelimą \$1 dienoje.

Wright Aeronautical Corporation darbininkai sugrįžo į darbą. Jie buvo sustreikavę New Jersey valstijoje.

Buick Motor Car Company darbininkai Flinte, Michigan valstijoje, sugrįžo į darbą.

Holland mieste, Michigan valstijoje, Western Machine Tool Works 250 darbininkų sustreikavo trečią kartą per aštuonis mėnesius.

Sustreikavo Goodyear Tire and Rubber kompanijos darbininkai. Iki šiol jie dirbo 6 valandų pakaitomis, dabar gi norima įvesti 8 valandų pakaitos. Dėl to ir kilo streikas.

Dauguma dabartinių streikų yra unijų vyriausybės neautorizuoti. Jie, be to, neilgai tęsiasi, visgi jie karo gamybą trukdo.

Nusibodo Mokėti Alimoniją, Pasirinko Kalėjimą

Frederic W. Geiss yra Cream Company, aiskymo išdirbėjų, prezidentas. Jis gauna algos \$1,410 i mėnesį. Tai neblogai.

Tačiau Geiss turi mokėti alimonijos savo pirmajai žmonai po \$100 kas mėnesį. Be to, jis turi mokėti alimonijos savo antrajai žmonai kas mėnesį po \$300. Pagaliau jis turi mokėti alimonijos savo trečiai žmonai ir jos dukteriai po \$250 kas mėnesį. Taigi susidaro nemaža suma, kurią tenka išmokėti kas mėnesį buvusioms žmonoms.

Na, ir pasiliko Geiss nesumokėjęs \$630 trečiajai žmonai. Užtuot mokėti alimoniją žmonoms, Geiss nusitarė eiti į kalėjimą. Teisėjas Finnegan paskyrė jam šešių mėnesių terminą.

Pakeis Mokyklų Programą

William Johnson, Chicagos mokyklų superintendentas, antradienį pareiškė, kad šių metų mokyklų sezone teks pakeisti mokyklų programą. Pradinių mokyklų aukštesniuose skyriuose ir visuose aukštųjų mokyklų ir kolegijų skyriuose bus kreipiama daugiausia dėmesio į mokymą dalykų, kurie gali pagelbėti karą laimėti, pareiškė Johnson.

Be to, sako Johnson, turės būti kreipiama daugiausia dėmesio į tai, kad suteiktų jaunuomeni supratimo apie pokarines problemas.

Evanstone Renka Kraują Armijai

Keturias dienas Evanstone, Chicagos priemiesty, bus varomas vaju, renkant kraują armijos reikalams. Evanstone mēras S. G. Ingraham bus pirmas asmuo, kuris paaukos pintę kraujo šiam reikalui. Viso daugiau nei 750 vietos gyventojų pasižadėjo aukoti kraujo.

Gal Suvaržys Aliejaus Kurui Vartojimą

Šiomis dienomis valdžios atstovai ruošėsi paskelbti suvaržymą kurenamo aliejaus vartojimui rytinėse valstijose. Tačiau nepaskelbė, nes studijuojamas dar klausimas, ar nereikės suvaržyti kurenamo aliejaus vartojimą ir vėdurvakarių valstijose, į kurias įeina ir Chicago.

Likerių Ištekis 3½ Metų

National Beverage Control Association šiomis dienomis laiko konvenciją Chicagoje, Edgewater Beach Hotely. Čia tapo padarytas pereiną pirmadienį pareiškimas, kad neužilgo bus sustabdytas gaminimas degtinės, džino ir kitokių stiprių alkoholinių gėrimų.

Tačiau degtinės mėgėjai nereturėtų perdaug rupintis, nes čia pat konvencijoje buvo nurodyta, kad Jungtinėse Valstijose esama alkoholinių gėrimų tiek, kad jų ištekis pusketvirtų metų, vartojant normalų jų kiekį.

Illinois Valstija Pralenkė Kvotą

Illinois valstijoje pastaruosiu laikų buvo varomas smarkus vaju metalo laužą rinkiti. Valstijos kvota iki rugsėjo 1 dienos buvo 125,000 tonų. Bet metalo laužo rinkimo viršininkai praneša, kad valstijoje iki pereiną antradienio buvo jau surinkta 200,000 tonų. Tai yra daugiau, negu kvota reikalavo.

Metalo laužo rinkimas, nors ir taip sėkmingas, nesiliauja. Mat, reikia daugiau nei 17,000,000 tonų laužo surinkti, kad imonės, dirbtuvės ir fabrikai, taigi laivų statybos kiemai galėtų dirbti visu smarkumu 1943 metais.

Nusamdė Centrą Venerinems Ligoms Gydyti

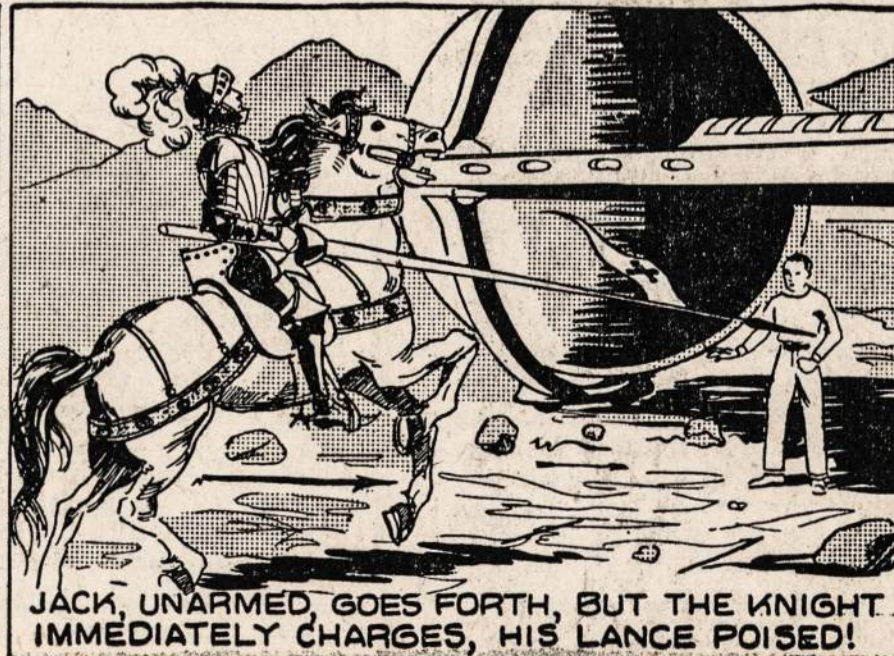
Prezidentas Rooseveltas užgėrė paskyrimą \$271,440 įrengti Chicagoje, Wesley Memorial ligoninėje, Centrą venerinems ligoms, ypač sifiliui, gydyti. Ši ligoninė randasi adresu 2449 S. Dearborn street. Čia bus vartojamas suintensyvinatas gydymo metodas. Pirmiausia bus kreipiama dėmesio į tai, kad suteiktų pagalbos asmenims, kurių ėmimas kariuomenė tapo atidėtas dėl venerinių ligų.

Sulaiko Automobilistus Taksų Stampų

Hammonde ir Schererville, Indiana valstijos miestuose, policija pereiną antradienį stebėjo automobilistus, kurie neturi federalinių taksų stampų. Tokių be stampų automobilių buvo apie 10 nuošimčių. Neturintys stampų automobiliai buvo suglaikyti. Kiek automobilių tapo areštuota, nepranešta.

JACK SWIFT

ROCKS ARE SLUNG BY SLINGS AND BULLETS ARE FIRED OFF THE MOUTH OF GUNS. THE BIRTH OF A NATION.



EVERYBODY BUY WAR BONDS